

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Ініціатива

Ще
одинадцять
дронів
для Сил
спеціальних операцій

► СТОР. 5

Народжені вільними

Артплакат
з автографом
Кирила
Буданова
виставлять
на аукціон

► СТОР. 9

Перлина «Синевир»

Карпати — чудове місце
для відновлення і реабілітації
наших героїв

► СТОР. 10

№ 238 (8255)

ВІВТОРОК, 28 ЛИСТОПАДА 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Негода в Україні: замети, знеструмлені населені пункти, працює штаб

Зерно з України забезпечить глобальну продовольчу безпеку

Дію гуманітарної ініціативи «Зерно з України» продовжено, на її цілі акумульовано вже понад 100 мільйонів доларів. Про це Президент України Володимир Зеленський заявив під час зустрічі з представниками ЗМІ за результатами другого міжнародного саміту Grain from Ukraine («Зерно з України»), який відбувся в Києві. У його роботі взяли участь президенти Латвії та Швейцарії Едгарс Рінкевич і Ален Берсе та Прем'єр-міністр Литви Інгріда Шимоніте.

► СТОР. 7

Фронт

Питання посилення ППО залишається надактуальним

У столиці продовжують ліквідовувати наслідки наймасованішої з початку великої війни атаки російських ударних безпілотників, повідомляють у КМВА. Напад стався у ніч на 25 листопада. Тоді тільки Київ та область атакували 66 ворожих дронів, усі вони були збиті. У результаті цього нашестя «шахедів» постраждало п'ятеро мешканців, виникли руйнування у низці районів.

Протиповітряна оборона України тої ночі продемонструвала справді вражаючі результати з ефективністю майже 99%. Водночас питання посилення нашої ППО залишається надактуальним. Про це заявив Президент України Володимир Зеленський на прес-конференції під час Міжнародного саміту Grain from Ukraine.

► СТОР. 12

Фото з сайту dsns.gov.ua.

Коли писалися ці рядки, в Україні вирувала негода. Прогнози синоптиків були невтішними.

Через активний цикл в Україні, крім західних та східних областей, очікуються складні погодні умови II (помаранчевого) рівня небезпеки.

У Київській, Чернігівській, Черкаській, Одеській областях сильні снігопади.

У Сумській, Полтавській, Кіровоградській, Миколаївській областях сильні мокрий сніг та дощ, місцями ожеледь; снігу — до 20–30 см, подекуди 40–50 см; очікуються завірюхи, снігові замети, на дорогах ожеледиця.

Також, ймовірно, що: у Харківській, Дніпропетровській, Херсонській, Запорізькій областях та в Криму пройдуть дощі, у північних, центральних, південних областях та Криму — посилення вітру до 17–22 м/с, місцями до 25 м/с;

В Одеській та Миколаївській областях пориви вітру сягатимуть 25–30 м/с;

У західних та східних областях пориви вітру — 15–20 м/с.

► СТОР. 11

ПЕРЕДПЛАТА-2024

Шанувальникам «Голосу України»

Редакція дякує вам, що у цей непростий для кожного українця час, протягом 2023 року, ви були нашими передплатниками.

З кожного номера газети ви дізнавалися про щоденні події в Україні та за кордоном, ситуацію на фронті, першими отримували інформацію про нові закони та зміни в законодавстві, про події в суспільно-політичному житті, культури, науки і спорту. Але вже час подумати про передплату на «Голос України» на 2024 рік.

Наступного 2024 року газета виходитиме 5 разів на тиждень українською мовою — за індексом 40224. Вартість передплати, на жаль, не вдалося утримати на рівні цього року — лівову частку від передплати отримає не редакція — виробник газети, а «Укрпошта». Така реальність сьогодення.

Вартість передплати разом з послугами «Укрпошти» з доставки за індексом 40224 становить:

на 1 місяць — 145,00 грн;
на 3 місяці — 435,00 грн;
на 6 місяців — 870,00 грн;
на рік — 1740,00 грн.

І все-таки редакція сподівається, що і в наступному році наші любі передплатники будуть разом з «Голосом України».

Також повідомляємо, що економічно вигідніше оформити передплату на електронне видання «Голосу України». При цьому передплатники електронного видання матимуть змогу користуватися архівом газети, починаючи з першого номера, який вийшов 1 січня 1991 року. Для цього треба зайти на сайт www.golos.ua й ознайомитися з умовами та вартістю передплати.

«Голос України» — це ваш вибір,
читачу, ваша газета!

КОРОТКО

На Полтавщині перші 27 кандидатів у помічники ветеранів проходять співбесіди. До реалізації урядової ініціативи вже долучилися 10 громад області, наступного року проект охопить весь регіон, **повідомляє наш власкор Василь НЕЙЖМАК.**

На оборону країни депутати Вінницької міськради виділять з бюджету 253,5 млн грн. 200 млн грн спрямують на придбання військових облігацій. По 20 млн — для Нацгвардії і ЗСУ. З цієї суми закуплять спецобладнання для захисту неба над містом від ворожих обстрілів. Ще 10 млн перекажуть на потреби спецпризначенців. Окрім того, міськрада фінансуватиме роботу помічників ветеранів, **передає наш власкор Віктор СКРИПНИК.**

Кров для наших бійців здають у школах Чернівців, де започаткували Дні донора. Лікарі Центру крові привозять усе необхідне обладнання просто в навчальні заклади. До колективного донорства вже долучилися батьки та вчителі ліцеїв №№ 5, 14, 15, 17 та 19, **інформує наш власкор Сергій СУЛИМА.**

Більше від «Голосу України»: <http://www.facebook.com/GolosUkrainy>; <http://t.me/GolosUkrainy>

Непокараність держави-терориста та виконавців її злочинної волі небезпечна для світу

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Пленарне засідання 25 листопада

Верховна Рада України провела пленарне засідання з нагоди вшанування пам'яті жертв Голодомору. Участь у зібранні також взяли закордонні високопоставлені гості та друзі України (на знімку).

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук на початку свого виступу процитував вірш «Хрест» авторства українського письменника і правозахисника, засновника Української Гельсінської Групи Миколи Руденка, у болючих рядках якого відображено знімки очевидця, австрійського інженера Александра Вінербергера, який залишається основним і найдетальнішим фотосвідченням Голодомору.

«90 років відділяє нас від свідомого й спланованого сталінським режимом масового вбивства українців, але жодна мить не відділяє нас від болю наших співвітчизників, які зазнали лютої смерті від штучного голоду й репресій, заподіяних злочинною та безжальною комуністичною машиною», — звернувся до присутніх Руслан Стефанчук, нагадавши світовій спільноті, що у ХХ столітті Україна пережила три більшовицькі голодомори: 1921—1923, 1932—1933 і 1946—1947 років. І всі три голодомори були цілеспрямованою та добре спланованою кампанією, щоб «увігнати у землю та забути будь-які спроби чи навіть наміри українського народу до волі, свободи та самостійного життя».

«Сьогодні можна чітко сказати, що непокараність держави-злочинця й виконавців її злочинної волі за Голодомором й репресій визначила подальший перебіг подій, трагічних для України і небезпечних для Європи та світу. Виріс монстр, який і сьогодні жорстоко й без жалю втілює криваву політику сталіна-путіна. Якщо сталін морив українців голодом, мордував у солмогорах, архангельську, на солонках, у сандармоху, русифікував, то путін здійснив інфільтрацію росії в практично усі сфери життя незалежної України. Новий російський диктатор прагнув заблокувати наш поступ до Євросоюзу та НАТО, намагався жорстоко придушити Майдан гідності, анексував у 2014 році Крим й окупував частини Донецької та Луганської областей. А вже у лютому 2022-го здійснив повномасштабне вторгнення, окупувавши ще більше українських територій. Рашистський режим щодня нас вбиває, викрадає наших дітей, ни-

щить критичну інфраструктуру, блокує морські коридори для вивезення українського збіжжя», — наголосив Руслан Стефанчук.

Саме тому Україна послідовно наполягає не лише на важливості належної правової, суспільної, моральної, міжнародної оцінки подій 90-річної давності, а й на глибокому усвідомленні світовою спільнотою: безкарність породжує нові злочини, а правонаступництво росії поширюється й на злочини радянського союзу, які вона ніколи не засудила й за які ні перед ким не вибачилася.

Насамкінець Голова Верховної Ради України висловив вдячність тим народам, чії парламенти й уряди визнали Голодомор 1932—1933 років геноцидом українського народу. Він зауважив, що коло партнерів, які визнали Голодомор саме як геноцид, упродовж 2022—2023 років зросло більш як удвічі порівняно з періодом із 1991-го по 2021 рік. Лише з початку повномасштабного вторгнення, тобто за неповних два роки війни, Голодомор як явище геноциду українського народу було визнано 17 національними парламентами, а також Парламентською асамблеєю Ради Європи та Європейським парламентом.

Прониклива промова Співкер парламенту проводить чітку паралель між жахливими подіями тоді і зараз. Висновок простий — росія є вбивцею. Декілька разів промова Співкера переривалася оплесками залу.

Та сама паралель і слова підтримки й солідарності з українським народом потім звучали чи не в кожному виступі, виголошеному з трибуни Верховної Ради.

Повідомивши, що Королівство Бельгія 9 березня 2023 року на парламентському рівні визнало Голодомор в Україні 1932—1933 років геноцидом українського народу, Співкер запросив до слова вельмишановну **Голову Сенату Королівства Бельгії пані Стефані Д'Оз**.

Стефані Д'Оз згадала шемливі історії про українських дітей. «15-річний Дмитро два роки тому всиновили. Росіяни сказали батькам, що на кілька тижнів везуть хлопця до відпочинкового табору, — цитує її слова сайт Верховної Ради. — Батьки намагалися перешкодити, але не змогли цього протистояти. Тож досі не знають, де хлопець... Богдан був депортований рік тому. Минулого тижня у нього був день народження, але відсвяткувати не вдалося: замість торта та вечірки він отримав листа від російського уряду: йому 18 і він мусить іти до московського війська. І, найімовір-

ніше, його знову направлять до України — не додому, а битися зі своїми рідними, вірними земляками. Це цілковите викривлення правди та істини. І Богдан — не єдиний такий. Понад 20 тисяч українських дітей перебувають під загрозою. Вони (росіяни) можуть їх покласти на вівтар путінських намірів. Ми вже знаємо про мільйони, що зникли під час Голодомору. Запитую себе, що можу зробити, чим зарадити», — сказала вона, підкресливши, що бачить свою роль у поверненні викрадених українських дітей додому.

«Від самого початку навали ми думаємо про те, що ніхто не може мовчати, не повинен мовчати! Усі в Європі, у світі мають підтримати вас! Ми всі разом маємо повернути цих дітей додому і дати їм мир, добробут, безпеку, і світ без війни і без путіна», — наголосила Стефані Д'Оз, повідомивши, що бельгійський Сенат проголосував за відповідну резолюцію, щоб повернути українських дітей додому. Цей документ пані Д'Оз передала Руслану Стефанчуку, а українців запевнила у беззапечній підтримці, дружбі та допомозі бельгійського народу.

Далі головоючий запросив до виступу **Голову Сенату Чеської Республіки Мілоша Вистрчіла**.

«Уперше я тут стояв у серпні 2021 року з нагоди відкриття інавгураційного саміту Кримської платформи. Ми тут були з представниками Чеської Республіки, щоб підтримати українців у боротьбі проти російської окупації Криму... Вдруге я стояв тут у квітні 2022-го. Тоді минуло менше ніж два місяці після повномасштабного російського вторгнення в Україну. Я бачив Борожанку, побував в Ірпені, я бачив Бучу. Я бачив той жах, який коїть російський агресор, а також бачив надзвичайну гордість і відвагу українських людей. Тоді зі мною був сенатор Іржі Ружічка, сьогодні тут — заступниця Голови Сенату Ітка Сейтлова. Ми домовилися про те, що маємо підтримувати вас, і це є нашим рішенням», — зазначив Мілош Вистрчіл.

«Тоді я дозволив собі від імені чеського Сенату Голові Верховної Ради України Руслану Стефанчуку, моему другові, передати найвищу нагороду чеського Сенату — срібну медаль. Сьогодні бачу, що цього замало: ви заслуговуєте на золоту медаль! Ви заслуговуєте на нашу шану за вашу відвагу, завязість, за вашу боротьбу за свободу й демократію. Ви не лише воюєте за Україну, а за всю Європу і цілий світ. Я дуже вам дякую, — сказав Мілош Вистрчіл. — Сьогодні я тут втретє, щоб нагадати: продовження ро-

сійського вторгнення в лютому 22-го року — це не перший злочин щодо України. Злочинів було набагато більше. Серед них — Голодомор, який сталінський режим влаштував задля знищення українського народу. У грудні 2022-го ми визнали Голодомор геноцидом українського народу».

Голова Сенату зауважив, що Чеська Республіка завжди допомагає, чим може максимальною допомогою Україні. «Знаю: вам необхідна зброя. Однак у Парламент я її принести б не зміг. Але я приніс хоча б оце: не бійтеся, це — не граната. Я приніс свічку. Такі роблять молоді чехи й люди похилого віку, волонтерські організації. Їх ми використовували у Другій світовій війні. Однієї достатньо, щоби було тепло в кімнаті, на ній можна навіть собі чай підігріти. Ці свічки принесуть вам світло й тепло, необхідні зараз в Україні. Свічка — це символ. Але повірте: що світла й тепла для вас у наших серцях набагато більше. Ми думаємо весь час про вас. Ви — герої, ви воюєте не тільки за себе, але й за всіх нас, за Європу. Я хочу зараз передати цю свічку пану Руслану від імені всієї Чеської Республіки. Слава Україні!» — завершив він свій виступ (на знімку).

Після цього з парламентської трибуни виступила **Голова Палати депутатів Чеської Республіки Маркета Пекарова Адамова**.

«Дозвольте мені подякувати, що ви прийняли нас у цьому історичному та символічному місці, де Україна проголосила свою незалежність. Сподіваємося, під куполом Верховної Ради голосуватимете й за членство у Євросоюзі та в НАТО. Я у цьому переконана! Те, що сталося понад 90 років тому, насправді надзвичайно важливе питання. Бо путін, власне, намагається повернути так звану славу історію радянського союзу й російської імперії у джерело своєї легітимності. Минуле стало одним із найважливіших фронтів поточної війни. Ми мусимо виграти на цьому фронті, бо правда на нашому боці. Не було нічого славного в тому, що відбувалося в Україні під час зими 1932-го! Це була спроба знищити українську націю! Це було не вперше і не востаннє в історії, коли росія намагалася досягти цієї цинічної мети. Я пишаюся тим, що обидві палати Чеського парламенту чітко й відкрито назвали Голодомор тим, чим він був насправді — актом геноциду проти української нації, — сказала гостя. — Ми не можемо дозволити путіну фальсифікувати історію, мусимо виграти війну за минуле. І маємо зроби-

ти все, що в наших силах, аби виграти війну за майбутнє! Бо нинішня війна — це ще одна спроба знищити українську націю, це також спроба зламати дух світової демократичної спільноти, усіх представлених тут націй. Усі ми готові виділити належні ресурси для забезпечення Перемоги, бо альтернативою буде перемога диктаторства, руйнування та ненависть».

Висловивши захоплення сміливістю українців, які «несуть тягар відповідальності за майбутнє Європи», Маркета Пекарова Адамова запевнила, що Чеська Республіка й надалі допомагатиме у цій боротьбі. «Мілош Вистрчіл приніс свічку, а я думаю, що ми маємо принести вам також більше зброї! Я можу вам пообіцяти: ми й надалі це робитимемо», — наголосила вона.

Щире захоплення і гарячу підтримку в залі парламенту викликав виступ наступного промовця — **Співкера фінського парламенту Юссі Халла-Ахо**. Політик виступав українською мовою! За фахом він — вчений-філолог, професор, доктор філософії, фахівець зі старослов'янської мови. Свого часу на кафедрі слав'яністики Гельсінського університету він вивчав російську, потім опанував польську. Тепер — і українську мову, яка йому дуже подобається, розповів він у розмові з **народною депутаткою Іриною Герашенко**.

«30 листопада 1939 року моя країна, Фінляндія, стала жертвою російських імпералістичних амбіцій, — зазначив Юссі Халла-Ахо. — Події 24 лютого минулого року — неспровоковане вторгнення та бомбардування українських міст — пробудили у нас болісні спогади власного історичного досвіду з нашим східним сусідом. Великим розчаруванням було те, що, попри весь наївний оптимізм, після холодної війни ментальність і характер російської держави не змінилися. Як тоді, так і сьогодні, вона не поважає ні міжнародного права, ні своїх зобов'язань. Вона не цінує життя — ні своїх, ні чужих. Вона вважає, що має право вето на вибір своїх сусідів, право вето навіть на їхнє існування. Росія вважає й розуміє силу. На російський імпералізм треба відповісти силою. У перші дні війни мало хто на Заході вірив, що Україна здатна протистояти російському наступові. Своєю героїчною боротьбою українці не лише заслужили на повагу всього цивілізованого світу, а також дали нам сміливість діяти».

ЗАКІНЧЕННЯ НА 3-Й СТОР.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Вшанували пам'ять жертв голодоморів

Участь у заходах до 90-х роковин Голодомору-геноциду 1932—1933 років узяли Президент України Володимир Зеленський та Перша леді України Олена Зеленська, Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук, Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, представники уряду, а також військово-керівництво та духовництво України.

У спільній молитві вони вшанували пам'ять усіх невинних жертв тоталітарного режиму, усіх голодом заворених, запаливши лампадки біля пам'ятника «Гірка пам'ять дитинства» — скульптури дівчинки, яка тримає колоски.

«90 років тому сталінський режим скоїв свідомий злочин — геноцид українського народу. Голод був зброєю. Цілеспрямованою зброєю проти мільйонів українців. Лише тому що вони були українцями», — наголосив Спікер Парламенту України.

Він зауважив, що кризь роки росія повторює страшні злочини проти українців через те, що ми — українці.

«І сьогодні ми знаємо, що ніколи не можна пробачати та забувати злочини проти люд-

Під час молитовного заходу в Успенському соборі Києво-Печерської лаври.

ства. Ніколи! Аби вони ніколи не мали повторення», — акцентував Руслан Стефанчук.

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук та спікери іноземних парламентів та

кож ознайомилися з експозицією Національного Музею Голодомору-геноциду українсько-

го народу, повідомляє прес-служба Апарату Верховної Ради України. Фото rada.gov.ua.

Непокараність держави-терориста та виконавців її злочинної волі небезпечна для світу

ПОЧАТОК НА 2-Й СТОР.

За його словами, Фінляндія вже надіслала до України 20 пакетів військової допомоги та підтримуватиме Україну скільки буде треба.

У своєму виступі пан Юссі Халла-Ахо також пояснив, що Парламент Фінляндії раніше ніколи не видавав декларації про історичні події. «Але минулого тижня глави всіх дев'яти парламентських фракцій разом із переважною більшістю депутатів підписали спільну заяву, в якій констатується, що є підстави вважати Голодомор геноцидом українського народу, скоєним радянською владою», — повідомив він та передав цей документ Голові Верховної Ради України.

Далі головуєчий, повідомивши, що Сенат Республіки Ірландія своїм рішенням від 24 листопада 2022 року визнав Голодомор в Україні 1932—1933 років геноцидом українського народу, запросив до слова Спікера Сенату Республіки Ірландія Джеррі Баттімера.

Подякувавши за честь розділити цю пам'ятну церемонію з Українським Парламентом, Джеррі Баттімер наголосив, що українські депутати виявляють мужність та багато роблять для свого народу. «Вам іноді здається, що вас не чувають, що до вас не дослухається світ. Але це не так, запевняю вас», — наголосив він.

Президент Парламентської Асамблеї НАТО Міхал Щерба у своєму виступі зазначив, що його країна, Польща, була серед перших, яка визнала Голодомор геноцидом. «Відтоді чимало країн приєдналося до нас, і я сподіваюся, ще більше приєднається. Я заохочую їх до цього на Парламентській Асамблеї НАТО, тому що історія має значення, правда має значення і справедливість має

значення. Ми згадуємо жертв Голодомору, й жахливо, власне, бачити повернення російського зла, яке розпочалося 90 років тому», — сказав він, наголосивши, що кожного разу, коли ми забуваємо про злочини минулого, ми відкриваємо шлях до більшої кількості злочинів і геноцидів.

«радянський Голодомор і російський терор нагадують про те, як криваве зло повертається, якщо його не зупинити й не покарати. Те, що намагався зробити сталін з українцями і йому не вдалося, сьогодні цю спробу повторює путін. Ми не можемо дозволити йому досягти успіху, — підкреслив Міхал Щерба. — Як Президент Парламентської Асамблеї НАТО, хочу чітко наголосити: якщо ми не мобілізуємо достатньо ресурсів, щоб допомогти Україні відбитися від агресора сьогодні, члени НАТО заплатять набагато вищу ціну завтра. росія — це імперіалістична держава-вигнанець, і вона вже веде весвітню гібридну війну проти НАТО, вона атакує Європу.

Ми маємо прокинутися в цій реальності».

За його словами, тепер велика відповідальність — допомогти Україні не тільки вижити, а й процвітати як країні. «У Парламентській Асамблеї НАТО, у Польщі є готовність допомагати Україні на шляху до процвітання. Маємо запропонувати нашу повну підтримку Формулі миру Президента Зеленського і підтвердити, що не може нічого вирішуватися про Україну без України. Ми маємо збільшити і прискорити військову підтримку. Мали б уже засвоїти уроки: яка ціна за те, що ми постачаємо замало і запізно? Маємо забезпечити більше фінансування для відновлення України. Але за це мусять заплатити росія, путін і його прибічники. Я заохочую колег у Парламентській Асамблеї створити юридичні рамки, щоб дозволити використання заморожених активів росії якнайшвидше», — запевнив Президент ПА НАТО.

Зауваживши, що за останніми опитуваннями NDI Ukraine

89 відсотків українців хотіли б приєднатися до НАТО, Міхал Щерба запевнив, що як Президент ПА НАТО особисто зобов'язується допомогти у цьому. «До Саміту НАТО у Вашингтоні залишилося 227 днів, тож мусимо зробити все, що в наших силах, за цей час. Обіцяю, що я мобілізую Парламентську Асамблею НАТО й подвою зусилля, щоб підтримати членство України в НАТО! І останнє, що хочу сказати. Мені дуже подобається, що я бачу ось тут ці два прапори (вказує на український та європейський двоколіри. — Авт.). Третій прапор також би тут пасував», — сказав він, маючи на увазі полотнище Альянсу.

«Маємо робити все можливе, щоб в українському парламенті майоріли три прапори», — підтримав побажання поважного гостя і Голова Верховної Ради України.

«Цей прапор дуже пасує до тих двох, які вже тут знаходяться. Тому дякую, і сподіваюся, що на наших столах незабаром буде три прапори», — зауважив і Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко.

Під час засідання також виступили представники депутатських фракцій та груп.

Насамкінець парламентарії розглянули та відхилили три проекти постанов про скасування рішення Верховної Ради від 09.11.2023 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо скасування мораторію на проведення податкових перевірок.

Підготувала
Ірина ШАТРОВА.

Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут —
www.golos.com.ua

У НОМЕР

Виклики

повоєнних виборів

Комітет Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування в межах розробки Плану заходів Дорожньої карти з доброго демократичного врядування в Україні щодо підготовки і проведення перших післявоєнних виборів в Україні провів експертне обговорення «Вибірчі права в контексті перехідного правосуддя».

У комітеті повідомили, що предметом дискусії були такі питання: критерії та механізми персоналізованої оцінки щодо обмеження політичних прав; тривалість часового проміжку, на який доцільно запровадити період перехідного правосуддя в частині реалізації громадянськими свого активного та пасивного виборчого права; процедури прийняття та оскарження рішень щодо їх обмеження.

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко, який приєднався до експертного обговорення, наголосив, що ця зустріч — робочий процес та професійна розмова про пошук шляхів розв'язання повоєнних питань, зокрема, в частині виборів.

«Ми не маємо релевантного досвіду і повинні виходити з обставин», — зазначив він у Фейсбуці.

На думку Першого віцепікера, в цьому контексті потрібно обговорювати та вирішувати низку проблем, зокрема, реалізацію активного та пасивного виборчого права, доступу всіх категорій населення до виборів, питання організації процесу з технічно-безпечного аспекту.

«Хочу ще раз підкреслити: йдеться про повоєнні вибори, а не завтра чи через місяць. Нас чекає багато викликів і чим раніше ми почнемо готуватися до них, тим швидше зможемо відповісти», — підкреслив він та закликав прибрати вбик будь-які політичні гасла, а натомість говорити та шукати рішення до всіх ситуацій, які нас очікуватимуть.

Також у рамках експертного обговорення відбулася дискусія щодо зауважень і ключових рекомендацій представленою Почесним Президентом Венеційської комісії Ради Європи Каарло Туорі спільного висновку Європейської комісії за демократію через право (Венеційська комісія) та Бюро з демократичних інститутів та прав людини ОБСЄ щодо законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів, що обмежують участь у роботі органів державної влади осіб, пов'язаних із політичними партіями, діяльність яких заборонена законом.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Як зробити сайти та мобільні застосунки вебдоступними: портал Дія.Освіта запусить спеціальний курс

Доступність вебсайтів та застосунків у цифровій державі — невід'ємний етап технологічного розвитку. Дедалі більше державних послуг можна отримати онлайн, тож вони мають бути доступні для всіх представників суспільства.

За даними ВООЗ, майже 300 мільйонів людей у світі мають порушення зору, і щорічно кількість незрячих зростає. В Україні слабкий зір посідає четверте місце серед основних причин інвалідності дітей.

Україна за прикладом розвинутих країн адаптує життєвий простір і робить його безбар'єрним та доступним для осіб з інвалідністю. Тепер черга і за інтернет-майданчиками та застосунками.

На порталі Дія.Освіта у відкритому доступі з'явився онлайн-серіал, де експерти детально розповідають про основи вебдоступності. Наприклад, як адаптувати вебконтент і мультимедіа, управляти кольором, контрастом, спрощувати навігацію для користувачів клавіатури.

Особи, які пройдуть курс, навчаться писати легкі та прості для розуміння тексти та створювати зручні сайти, адаптовані для всіх користувачів, зокрема, людей з порушеннями зору, слуху чи когнітивними порушеннями.

Курс розроблений за підтримки UNDP та фінансування Уряду Швеції. Вл. інф.

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук провів низку зустрічей

...з Президентом Парламентської асамблеї НАТО Міхалом Щербою

«росія продовжує скоювати злочини в Україні, руйнує енергетичну, портову інфраструктуру та логістичні об'єкти», — наголосив насамперед Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, заваживши про важливість продовження оборонної підтримки України.

Спікер Парламенту України зазначив, що нагальними потребами України нині є системи ППО, ракети великої дальності, артилерія й бойові літаки: «Вкрай важливими є системність і своєчасність оборонних поставок».

«Україна потребує політичної підтримки. Передусім — у питанні євроатлантичної інтеграції», — акцентував Руслан Стефанчук. Він наголосив, що Україна розраховує отримати на Саміті у Вашингтоні запрошення приєднатися до НАТО. А також висловив сподівання на активне залучення Парламентської асамблеї НАТО, аби допомогти союзникам сформулювати консенсус щодо запрошення України приєднатися до Альянсу.

«росія переналаштує стратегію й хоче перевести цю війну у війну на виснаження», — зауважив Руслан Стефанчук, наголосивши, що саме тому дуже важливо, аби партнери усвідомили, що Україна не може вести такий спосіб війни, тому надання найновітніших технологічних засобів є вкрай важливим, аби переламати хід цієї війни.

«Як і 90 років тому, росія продовжує використовувати голод як свою зброю, руйнуючи інфраструктуру України, а також систему й логістику перевезення зерна з України», — зауважив Спікер Парламенту України, наголосивши, що Україна цінує такі візити у дні вшанування 90-их роковин Голодомору 1932—1933 років як візити солідарності й підтримки України.

Насамкінець Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук звернувся з проханням закликати парламент та уряди союзників розглянути наявні інструменти впливу на росію у нагальному питанні повернення в Україну незаконно депортованих до росії українських дітей.

...з Президентом Латвійської Республіки Едгарсом Рінкевичсом

Сторони обговорили продовження оборонної підтримки України, шлях України до Європейського Союзу та НАТО, а також відбудову України.

«Латвія вже надала зброю та військову амуніцію на суму майже 400 мільйонів гривень. Це робить Латвію третім найбільшим донором серед наших партнерів за відсотком національного ВВП і 18-им за абсолютним показником», — наголосив насамперед Спікер Парламенту України.

Окремо він висловив вдячність за лікування та реабілітацію українських військових, військову підтримку й волонтерські проекти латвійців, спрямовані на підтримку України.

Голова Верховної Ради України акцентував, що розраховує на підтримку та адвокатування Латвією України на шляху до Євросоюзу та НАТО.

Також Руслан Стефанчук звернувся до Латвії із закликом й надалі підтримувати Формулу миру, запропоновану Президентом України Володимиром Зеленським, адже український план — про справедливий і тривалий мир.

Насамкінець Руслан Стефанчук зауважив, що Латвія ухвалила рішення взяти участь у проєктах відновлення об'єктів соціальної інфраструктури. Він висловив вдячність за рішення Уряду про виділення на ці цілі п'яти мільйонів євро вже у 2023 році.

«Історія успіху України — це історія успіху всього цивілізованого світу», — наголосив Голова Верховної Ради України.

...зі Спікером Парламенту Фінляндії Юссі Халла-Ахо

«Візит до України у такі дні — дні вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932—1933 років —

безумовно є проявом солідарності з Українським народом», — наголосив насамперед Голова Верховної Ради України. «росія далі продовжує застосовувати сталінські методи, якими вона користувалася роки тому, використовуючи голод як зброю. Тому така солідарність наших друзів-парламентарів є надзвичайно важливою», — зауважив він.

Руслан Стефанчук висловив вдячність Фінляндії за всебічну підтримку України — політичну, оборонну, гуманітарну, фінансову й консультативну. Зокрема, подякував за підтримку Формули миру Президента України Володимира Зеленського: «Це та формула, до якої ми хочемо дійти, — це відновлення територіальної цілісності України, повернення всіх територій України, усі питання, пов'язані зі справедливим тривалим миром».

Водночас під час зустрічі сторони обговорили шлях України в Європейський Союз й Організацію Північноатлантичного договору. Голова Верховної Ради України наголосив: для України важлива підтримка Фінляндії. Він зазначив, що сподівається на продовження підтримки Фінляндією України на шляху до повноцінного членства в Євросоюзі. «Ми дуже хочемо отримати найближчим часом можливість зустрітися з вами в Організації Північноатлантичного договору», — зауважив Руслан Стефанчук щодо сприяння Фінляндією вступу України до НАТО.

«Україна твердо підтримує рішучі дії Уряду Фінляндії, спрямовані на нейтралізацію зусиль росії щодо використання мігрантів як знаряддя гібридного впливу», — зауважив він, акцентувавши, що російська федерація розуміє лише одну мову — мову сили.

У цьому контексті сторони також обговорили питання притягнення росії до відповідальності, компенсації росією завданих збитків і блокування російських активів. «Для нас дуже важливе питання притягнення росії до відповідальності», — наголосив Руслан Стефанчук, висловивши сподівання на співпрацю між парламентами України та Фінляндії щодо напрацювання законодавчих механізмів щодо притягнення росії до відповідальності, запровадження нових санкцій і блокування російських активів — «усього необхідного, аби той, хто зневажає міжнародне право, відповів за це».

Зі свого боку Спікер Парламенту Фінляндії Юссі Халла-Ахо зауважив, що Парламент Фінляндії не має традиції та парламентського інструменту, аби видавати декларації про історичні події, але після тривалих і складних дебатів між фракціями та партіями було досягнуто згоди ухвалити спільну заяву, у якій фінська сторона пояснює поняття Голодомору 1932—1933 років, а також констатує, що є підстави вважати Голодомор геноцидом українського народу, скоєним радянською владою.

У заяві, зокрема, парламентська група дружби Фінляндія — Україна, голови депутатських фракцій і народні депутати засудили події, які спричинили загибель мільйонів українців впродовж Голодомору, штучного масового голоду у 1932-1933 роках. Зокрема, наголосили, що вважають виправданим розглядати Голодомор як геноцид проти українського народу з боку сталінського режиму та визнати його таким.

Відповідні підписи фінських парламентаріїв під документом було передано до України.

...з Прем'єр-міністеркою Литовської Республіки Інґрідою Шимоніте

Насамперед Спікер Парламенту України наголосив, що подібні візити є особливо важливими у такі скорботні для України дні, коли Україна вшановує жертв Голодомору 1932—1933 років.

«Непокаране зло завжди відроджується. 90

років тому сталінський режим використовував голод як зброю проти українців», — зауважив Руслан Стефанчук, акцентувавши, що сьогодні путінський режим використовує голод як зброю проти світу: «Тому єдність та солідарність з Україною у часи нашої боротьби з агресором є надзвичайно важливими».

Під час розмови сторони також поділили багато уваги подальшій політичній підтримці України, шляху України до повноправного членства в Євросоюзі й НАТО, питанню створення компенсаційних механізмів, замороження російських активів та притягнення російської федерації до відповідальності, а також підтримки енергетичного сектору України.

«Україна вдячна Литві за всю надану допомогу з початку повномасштабного вторгнення. І ми цінуємо готовність Литви бути з Україною до Перемоги й після», — наголосив насамкінець Голова Верховної Ради України, зауваживши, що відносини України та Литви — приклад, як разом демонструвати всьому світові єдність у прагненні відстоювати демократичні цінності.

За повідомленням прес-служби Апарату Верховної Ради України.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

У фокусі — законодавче забезпечення нашого шляху до ЄС і НАТО

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко зустрівся зі старшим директором NDI в Україні Марчіном Валецьким, співголовою міжпарламентської ради Україна-НАТО (UNIC) Аудронісом Ажубалісом та Президентом ПА НАТО Міхалом Щербою, який приїхав до Києва на 90-ті роковини Голодомору 1932—1933 років в Україні.

Перший віцепікер зазначив, що сторони обговорили важливість подальшої роботи в межах UNIC, зокрема, про вже досягнуті кроки та шлях України до ЄС та НАТО. «Український народ давно заявив про свої прагнення стати повноправними членами Євросоюзу та Альянсу — виходив на Майдан і захищав демократичні цінності та свою свободу», — наголосив Олександр Корнієнко.

Він також повідомив, що під час зустрічі учасники ак-

центували увагу на необхідних змінах в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції. «В обох випадках — це політичний процес, а для вступу в НАТО також говоримо про наближення армії до стандартів Організації», — зазначив Перший заступник Голови Верховної Ради України.

Олександр Корнієнко підкреслив, що Верховна Рада України завжди тримає у фокусі законодавче питання на нашому шляху

до ЄС і НАТО. «Водночас ми потребуємо чіткого плану політичних кроків для наступних дій», — додав він.

«Вдячний за підтримку України. Це дуже важливо для всіх нас — для українського народу!» — наголосив Перший віцепікер.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

На знімку (зліва направо): Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко, співголова міжпарламентської ради Україна-НАТО (UNIC) Аудроніс Ажубаліс, Голова Постійної делегації України у Парламентській асамблеї НАТО Єгор Чернев.

Фото: rada.gov.ua.

Пенсіонери зможуть додатково отримати по п'ять світлодіодних ламп

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Уряд підтримав рішення, яке дасть змогу залучити грант від Німеччини на суму майже два мільярди гривень, які буде спрямовано на підтримку економіки.

«Ці кошти допоможуть продовжувати фінансування однієї з найбільш успішних програм підтримки бізнесу — програми пільгового кредитування «5—7—9», — повідомив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

Крім того, минулого тижня ЄС надав Україні черговий транш макрофінансової допомоги на суму 1,5 мільярда євро, а від Великої Британії через трастовий фонд Світового банку до держбюджету надійшло 400 мільйонів доларів, які буде спрямовано на соціальні виплати, пенсії, зарплати лікарям і вчителям та на критичні потреби.

Кабмін затвердив перелік сільськогосподарської продукції, яка має обмежений строк та особливий режим збері-

гання та доручив Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури забезпечити для перевізників такої продукції бронювання місць в «Електронній черзі перетину кордону» у пріоритетному порядку.

Внесені урядом зміни до порядку реалізації експериментального проекту щодо створення сприятливих умов для забезпечення ефективного споживання електричної енергії в Україні передбачають, що пенсіонери матимуть змогу додатково отримати по п'ять світлодіодних ламп на одну фізичну особу. Це можна буде зробити у відділеннях «Укрпошти» за наявності пенсійного посвідчення.

Уряд підтримав та подасть до парламенту

законопроект «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення обмежень для медичних, фармацевтичних працівників та фахівців з реабілітації під час здійснення ними професійної діяльності».

Необхідність цієї законодавчої ініціативи пов'язана з тим, що виробники і дистриб'ютори лікарських засобів часто налагоджують зв'язки з медичними та фармацевтичними працівниками для просування своєї продукції, підкріплюючи це роздачею сувенірної та брендированої продукції, подарунками та преміями. Тож цим законопроектом пропонується запровадити норми, спрямовані на недопущення призначення ліків під впливом прямих чи непрямих фінансових стимулів. Зокрема, медпрацівники не матимуть права безпосеред-

ньо чи через інших осіб вимагати, просити та одержувати ані кошти, ані іншу вигоду за призначення лікарських засобів конкретного виробника. Також буде заборонено використовувати для призначення бланки фармкомпаній, які містять рекламу інформацію. Водночас фармацевти під час відпуску лікарських засобів на прохання покупця будуть зобов'язані надати достовірну інформацію про наявні аналоги.

Також Кабмін підтримав низку законопроектів, які спрямовані на адаптацію нашого законодавства у сфері торговельного захисту до регламентів Європейського Союзу та посилення захисту національних виробників. Зокрема, законопроект «Про захисні заходи» пропонується викласти в новій редакції Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпор-

ту в Україну», у законопроекті «Про захист від демпінгового імпорту» подається нова редакція Закону «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» та законопроект «Про захист від субсидованого імпорту» пропонує нову редакцію Закону «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту».

«Розробляючи ці документи, Міністерство економіки орієнтувалось, зокрема, на відповідні регламенти ЄС, норми та актуальні роз'яснення СОТ. Водночас для нас, безумовно, було дуже важливим, зберігаючи та посилюючи можливості для вільної торгівлі, забезпечити надійний захист інтересів національного виробника», — зазначила Перший віце-прем'єр-міністр — міністр економіки Юлія Свириденко.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Від ворожого «ока»

Рафалівська. У Рафалівці, у місцевому будинку культури, плетуть сітки для ЗСУ, які мають захистити наших воїнів від ворожого «ока». Нині — період зимових сіток. Цю роботу організувала Руслана Касянчук — мати полеглого Героя Артура Геллера. Її підтримали культурні працівники, освітяни, місцеві мешканці, які приходять плести маскувальні сітки, а також виготовляти окопні свічки, розповів рафалівський селищний голова Василь Совгуть.

Моноблоки для ліцею

Сарненська. 15 нових моноблоків для Сарненського ліцею № 5 придбали за кошти громади, щоб забезпечити якісне проведення іспитових сесій без технічних збоїв. Адаже ліцей є одним із закладів області, який приймає в себе випускників для здачі Національного мультипредметного тесту. Та й учні ліцею щороку посідають призові місця в олімпіадах та МАН з предмета «Інформаційні технології», тож придбані моноблоки їм дуже знадобляться, зазначає сарненський міський голова Руслан Серпенінов.

Координує вчитель-депутат

Каноницька. Разом з усіма селами громади ЗСУ допомагають і Новаки. Центр волонтерства зосередився в Новаківській гімназії. Координує цю роботу вчитель, депутат Каноницької сільради Сергій Босик. Люди приходять у ліцей виготовляти великі маскувальні сітки, окопні свічки. А пенсіонерка Поліна Васюковець не втомлюється плести теплі шкарпетки для захисників. Село придбало два тепловізори для воїнів-земляків Романа Базаки та В'ячеслава Босика, розповіла новаківський староста Валентина Янченко.

Переможець екологічної програми

Висоцька. Висоцька територіальна громада на чолі з в. о. висоцького сільського голови Людмилою Гурую отримала диплом переможця міжнародної екологічної програми Forest Recovery, яку реалізує ДП «Ліси України». Адаже ця польська громада має привабливу позицію щодо збереження лісів України. Про це повідомив заступник директора філії «Висоцьке лісове господарство» Сергій Киркевич, який вручив громаді диплом переможця.

Для ЗСУ

Зарічненська. Ця прикордонна з білоруссою громада реагує на запити захисників. Для цього тут прийнята і діє програма підтримки ЗСУ. За кошти громади придбано військово-примамельну апаратуру, військові літальні апарати, радары, інше найнеобхідніше обладнання для ефективної боротьби з ворогом на суму 3,7 мільйона гривень. Закупівлі триватимуть, адже надходять звернення від військових командирів, розповідає зарічненський селищний голова Богдан Квачук.

Добірку підготувала наш власкор на Рівненщині Олександра ЮРКОВА.

Ще одинадцять дронів для Сил спеціальних операцій

Черговий збір коштів для наших захисників завершили на Львівщині. Цього разу з ініціативи народної депутатки Софії Федина та за підтримки громадськості акумулювали кошти на придбання дронів. Вдалося спільно залучити 1,304 мільйона гривень.

«Маємо приємність разом із громадською організацією «Байрактар-14» прозвітувати про 11 дронів для Сил спеціальних операцій ЗСУ, які невдовзі відправимо на передову, — зазначила Софія Федина. — Придбання — з усіх куточків світу. За ці кошти вдалося закупити п'ять DJI Mavic 3 і по три інші — DJI Mavic 3E та DJI Mavic 3T. Радіо і пишаються тим, що нам це вдалося зробити разом з вами. Дякуємо всім, хто долучився до збірки. Разом — до Перемоги!»

Громадська організація «Байрактар-14» зареєстрована у Львові. З-поміж іншого, волонтери ремонтують дрони для військових. Приміром, цьогоріч з 24 серпня відновили й відправили 333 дрони різного типу для військових.

Сума відповідних нових сягає 36 мільйонів гривень, а львівські умільці витратили на ремонт менш як 300 тисяч гривень.

«Якби ці дрони не були зремонтвані, то закупівля нових лягла б на плечі інших людей, — наголошують волонтери на своїй сторінці у Фейсбуці. —

Тож кожна благодійна гривня, переказана на цей збір, економить і кошти, й ресурси українців. А нині є критична потреба в наповненні благодійної банки, бо гроші елементарно закінчилися».

Тим часом Софія Федина у своєму Телеграм-каналі та на сторінці у Фейсбуці опублікувала нову ініціативу — збір All we want for Christmas is 40 FPV для виконання запиту від Сил спеціальних операцій та 81-ї бригади ЗСУ.

«Ми продовжуємо допомагати Збройним Силам. За 100 гривень можна виграти легендарний випуск журналу TIME із підписом Валерія Залужного — нашого «Залізного генерала». Всі кошти йдуть на новий збір All we want for Christmas is 40 FPV. Пріміром, за 12 тисяч гривень можна викупити та передати на фронт ваш особистий дрон, на якому буде іменне гравіювання», — йдеться в публікації.

Людмила СТРАЖНИК.

Фото зі сторінки Софії Федина в соціальних мережах.

Спортивні організації просять підтримки

У Сумській обласній раді відбулася зустріч з представниками спортивних організацій та закладів, у якій узяв участь і народний депутат Максим Гузенко.

Працівники регіональних філій всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств «Спартак», «Колос» та «Динамо Україна», а також кілька дитячо-юнацьких спортивних шкіл розповіли про серйозну проблему, яка чекає на них уже на початку наступного року. За словами функціонерів, вони отримали триповного листа від Управління молоді та спорту Сумської ОВА. У ньому повідомляється, що з 1 січня 2024 року фінансування спортивних організацій

та ДЮСШ, створених під їхньою егідою, буде припинено. Через це понад пів тисячі дітей

не зможуть тренуватися, хоч багато хто з них уже досяг неабияких успіхів, а 60 тренерів та

інших працівників залишаться без роботи. У майбутньому хтось із дітей може опинитися на

вулиці, а Сумщина втратить спортивне майбутнє, адже чимало видатних та відомих чемпіонів — уродженців області розпочинали свій шлях саме в дитячо-юнацьких спортивних школах.

Народний депутат Максим Гузенко запевнив, що винесе проблему на загальнодержавний рівень — зокрема, звернеться з нею до Міністерства молоді та спорту. Голова обласної ради Віктор Федорченко пообіцяв обговорити ситуацію з головою обласної військової адміністрації Володимиром Артюхом. Разом шукатимуть варіанти й можливості, аби фінансування спортивних шкіл на Сумщині не припинилося.

Володимир ЧЕРНОВ.

Сумська область.
Фото з сайту sorada.gov.ua

Пропонують змінити механізм призначення переселенцям допомоги на проживання

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

У Верховній Раді планують внести зміни до законодавства, передбачивши, що заявку про надання допомоги на проживання переселенці зможуть надавати в електронній формі через портал Дія. Про це йшлося під час засідання Комітету Верховної Ради з питань цифрової трансформації, де було розглянуто законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо гарантування прав внутрішньо переміщених осіб на виплату допомоги на проживання» (№ 9653). Ініціатори документа — народні депутати України Олександр Юрченко, Олександр Ковальов та Валерій Гнатенко — пропонують на законодавчому рівні відкоригувати механізм призначення такої допомоги.

Як зазначають автори проекту, підзаконні норми щодо призначення допомоги на проживання ВПО з початку війни часто й істотно змінювалися, що призводить до труднощів та порушення прав і так вразливої категорії населення. Нині ці виплати регламентуються урядовими постановами від 20 березня 2022 року № 332 «Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам» та від 11 липня 2023 року № 709 «Деякі питання підтримки внутрішньо переміщених осіб».

Щодо змісту самого документа, то пропонується закріпити законодавчо, що допомога на проживання внутрішньо переміщеним особам виплачується щомісячно на кожного члена сім'ї у таких розмірах:

► для осіб з інвалідністю та дітей — 3000 гривень;

► для інших осіб — 2000 гривень.

Причому її може отримувати уповноважений представник сім'ї за письмовою згоди на

це від інших членів родини.

Загальна сума на сім'ю не може обмежуватися, а розмір отриманої допомоги не враховується під час обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги, що надаються відповідно до законодавства.

Розмір одержаної допомоги не включається до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу відповідно до Податкового кодексу України.

Для отримання допомоги внутрішньо переміщена особа заповнює заяву та подає за місцем фактичного проживання до структурного підрозділу з питань соцзахисту населення, уповноваженої особи виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або Центру надання адміністративних послуг.

Заява може бути також подана в електронній формі засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг. Але, як зазначила під час засідання заступниця голови

Комітету з питань цифрової трансформації Вікторія Подгорна, новація в частині звернення громадян через Дію передбачає внесення змін до програмного забезпечення порталу,

що потребуватиме додаткового часу та фінансування на реалізацію цих заходів.

Ці та інші зауваження були викладені у висновку, який спрямовано до

парламентського Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин,

який у підготовці цього законопроекту є головним.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ДО РЕЧІ

Перебування за межами держави — підстава для припинення виплат

Як передбачає законопроект, виплата допомоги не призначається та може бути припинена, зокрема, якщо:

1) внутрішньо переміщена особа знята з обліку;

2) повернулася до покинутого місця проживання;

3) виявлено факт надання заявником недостовірної інформації або неповідомлення про зміну обставин, що впливають на призначення допомоги;

4) перебуває за кордоном більш як 30 календарних днів поспіль (до цього терміну не включаються дні службового відраджання, оздоровлення дітей, стажування, лікування, реабілітації, що підтверджується відповідними документами, зокрема за запрошенням приймаючої сторони, а також дні перебування за кордоном з таких причин, як смерть членів сім'ї особи та її ро-

дичів, догляд за хворою дитиною віком до 18 років, перебування у закладах охорони здоров'я, судових та правоохоронних органах; вказані причини, у зв'язку з якими особа не за власним бажанням не могла повернутися з-за кордону, належить підтвердити документально);

5) внутрішньо переміщена особа має на депозитному банківському рахунку (рахунках) кошти у загальній сумі, що перевищує 200 тис. гривень, або облігації внутрішньої державної позики, строк погашення яких настав або визначений моментом пред'явлення вимоги, на загальну суму, що перевищує 200 тис. гривень;

6) внутрішньо переміщена особа під час отримання допомоги здійснила на суму, що перевищує 200 тис. гривень, купівлю земельної ділянки, квартири (будинку) (крім житла,

отриманого або придбаного за рахунок державного чи місцевого бюджету), іншого нерухомого майна, цінних паперів та інших фінансових інструментів, віртуальних активів (у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних тероризмом та фінансуванню повсюдженню зброї масового знищення»), інших товарів довгострокового вжитку (крім будівельних матеріалів, якщо в особи пошкоджено/знищено житло, та автомобілів);

7) внутрішньо переміщена особа відбуває покарання в місцях позбавлення волі тощо.

Планується, що порядок надання допомоги внутрішньо переміщеним особам та форму відповідної заяви затверджуватиме Кабінет Міністрів України.

Олександр ГАЙДУ: Маємо змінити довоєнний підхід щодо виробництва агропродукції

Україна має істотно змінювати довоєнний підхід та збільшувати кількість виробленої агропродукції з доданою вартістю. А без іноземних інвестицій швидко цього не зробимо. На цьому наголосив голова Комітету Верховної Ради з питань аграрної та земельної політики Олександр Гайду (на знімку), який долучився до конференції «Розвиток попри війну: зерно і переробка», що відбулася у Рівному.

«Цей захід, — зазначив він на своїй сторінці у Фейсбукі, — став майданчиком для обговорення нагальних потреб, викликів агросектору та шляхів розв'язання цих проблем. Теми справді важливі. Головне — те, що ми мали змогу почути проблемні питання з перших вуст, адже ця конференція збирала і аграріїв, і представників державної влади».

Очільник комітету розповів представникам агробізнесу про програми підтримки, що будуть реалізовані чи то продовжені наступного року. Також обговорювалися пріоритетні видатки держбюджету для АПК.

Як зазначив Олександр Гайду, на сесійному засіданні парламенту «ми ухвалили законопроект щодо страхування інвестицій від воєнних ризиків. Тепер аграріям простіше залучати кошти для зведення переробних підприємств, адже іноземні партнери будуть впевнені, що їхні кошти захищені».

Також очільник комітету розповів про нинішню ситуацію з експортом вітчизняної агропродукції.

«Звісно, зараз маємо багато викликів. Однак агрокомітет завжди порушує всі проблемні питання на міжнародному рівні. Зокрема, ведемо перемовини щодо посилення підтримки нашого агросектору», — повідомив Олександр Гайду.

Під час конференції у Рівному учасники намагалися відшу-

кати відповіді на непрості, особливо в умовах війни, питання. Приміром, як у цей нелегкий час зробити сільськогосподарське виробництво прибутковим? Або де знайти ресурс для подальшого розвитку? Як що йти в переробку, то в яку? Як зараз перебудувати логістику, щоб вона була актуальною після нашої Перемоги і повернення можливості морських перевезень?

Ситуація не з легких, адже за півтора року повномасштабної війни агросектор України зазнав лише прямих втрат на 8,7 мільярда доларів. А непрямі, за даними Київської школи економіки, перевищують 40 мільярдів. Розграбовано та знищено більш як тисячу аграрних господарств, зруйновано кілька сотень переробних підприємств, розмінування та очищення від забруднення підлягають 174 тисячі квадратних кілометрів українських земель... Але, попри такі шалені втрати, за словами учасників конференції, агросектор залишається нескореним та незламним. Українські сільгоспвиробники продовжують показувати свою хоробрість, сіють і збирають врожай, який, за попередніми оцінками, буде не меншим, а

на кілька відсотків більшим за минулорічний.

«Інколи для старту важливої справи потрібна здорова провокація, — зазначив заступник голови Комітету Верховної Ради з питань економічного розвитку Дмитро Кисилевський (на знімку) на своїй сторінці у Фейсбукі. — Свідомо пішов на неї на конференції борошномелів «Розвиток попри війну: зерно і переробка». Запропонував обговорити ідею, яка поки що здається контрверсійною: запровадити фіскальні обмеження на вивезення з України агросировини».

На думку парламентарія, для такої дискусії саме зараз настав слушний момент.

«Свого часу саме обмеження вивезення сировини (насіння

соняшника) дало поштовх для розвитку в Україні олійноекстракційної галузі, яка сьогодні є провідною у світі. Мораторій на вивезення лісу-кругляка спричинив стрімке зростання інвестицій у деревообробній та меблевій промисловості. Експортне мито на металобрухт зберегло десятки тисяч робочих місць в українській металургії. На мою думку, настав час аналізувати доцільність аналогічних заходів для інших типів сировини, що матиме значний вплив на вирішення перманентної зернової і логістичної кризи на західних кордонах. Самообмеження щодо вивезення зернових, скоріше за все, буде позитивно сприйняте нашими європейськими партнерами, чії фермери ініціюють рухи проти української продукції. Але насамперед від цього виграє Україна», — переконаний Дмитро Кисилевський.

За його словами, частка переробної промисловості в українському ВВП наразі становить менш як 8%, а цільовим показником є 20%. Саме такий рівень є характерним для країн з високим рівнем життя. Лише переробні та високотехнологічні галузі промисловості здатні зробити нашу економіку, а державу загалом, самодостатньою, стійкою до криз і зовнішніх агресій. Це і має стати орієнтиром для довгострокової державної економічної політики.

Підготувала Галина КВІТКА.

Зерно з України забезпечить глобальну продовольчу безпеку

Президенти Латвії, України та Швейцарії Едгарс Рінкевичс, Володимир Зеленський, Ален Берсе та Прем'єр-міністр Литви Інґріда Шимоніте.

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Володимир Зеленський відзначив символізм того, що в 90-ті роки Голодомору-геноциду 1932—1933 років в Україні провели міжнародний захід, присвячений тому, щоб зупинити росію в її намаганнях повторити сьогодні злочини XX століття. На переконання Президента, лише разом усі народи, які цінують міжнародне право, можуть протистояти цьому злу.

Президент зазначив, що основну увагу під час зустрічі в межах другого саміту Grain from Ukraine було приділено українській гуманітарній ініціативі «Зерно з України» та збереженню глобальної ролі нашої держави як донора продовольчої безпеки. «Через агресію росії в Чорному морі виникла одна з найбільших за останні десятиліття загроз глобальній стабільності саме з погляду постачання продовольства. Це мало наслідки й у цінових коливаннях, і у фізичному дефіциті продовольства на ринках тих регіонів світу, які критично залежать від імпорту зернових та інших видів продовольчої продукції, того, що експортує Україна. І цей ек-

спорт має особливу вагу на світовому ринку», — акцентував він. Володимир Зеленський нагадав, що з початку повномасштабної агресії росії разом із партнерами наша країна створила «Шляхи солідарності» в Європі для експорту, зокрема, українського продовольства. Дедалі потужніше працює Дунайський регіон і забезпечує необхідний експорт. Також поступово Україні вдалося відновити експорт із чорноморських портів.

Як наголосив глава держави, Україна сьогодні об'єднала країни світу для залучення відповідних коштів, щоб допомогти всім тим, хто найбільше страждає від дефіциту продовольства. Зокрема, за перший рік роботи ініціативи «Зерно з України» на ці потреби вдалося акумулювати 180 млн дол. До неї приєдналося понад 30 учасників. У межах ініціативи до Сомалі, Ефіопії, Кенії, Емену було доправлено 170 тисяч тонн українського зерна.

«Наша позиція принципова: ніхто у світі не має права блокувати вільне мореплавання та перетворювати на зброю дефіцит продовольства. Використання голоду як зброї — це елемент політики геноциду, і будь-яка держава, яка на

це посягає, повинна відповідати за це», — заявив Президент.

Президент Латвії Едгарс Рінкевичс зі свого боку заявив: перешкоджаючи постачанню продовольства, росія намагається залякати не лише Україну, а й багато країн Глобального Півдня та всю міжнародну спільноту. Він висловив повну підтримку ініціативи «Зерно з України». «Ми фінансово долучилися до цієї ініціативи минулого року, долучилися і цього року», — сказав Едгарс Рінкевичс.

Президент Латвії також констатував, що його країна співпрацює з українськими та європейськими партнерами для того, щоб забезпечити балтійські коридори та використання своїх портів для транзиту українських продуктів харчування й зерна.

«Думаю, що дуже важливо те, що ми продовжуємо співпрацювати для того, щоб полегшити гуманітарну ситуацію в усьому світі. Ми співпрацюємо для того, щоб росія не могла перетворювати продукти харчування на зброю. Також дуже важливо, що ми працюємо разом у різних форматах по лінії «Шляхів солідарності» через ЄС, а також через двосторонні контакти», — сказав він.

Президент Швейцарії Ален Берсе також заявив, що його країна долучається до підтримки України. «Швейцарія дуже занепокоєна негативними наслідками військової агресії росії проти України. Зокрема, її впливом на продовольчу безпеку України та всього світу», — сказав Президент Швейцарської Конфедерації.

Ален Берсе привітав зернову ініціативу Володимира Зеленського й повідомив, що Швейцарія долучається до цієї програми. Крім того, пріоритетом стане гуманітарне розмінування в Україні, що має позитивно вплинути на зміцнення продовольчої безпеки.

«Ми також ухвалили рішення про додатковий пакет на 100 мільйонів швейцарських франків на наступні кілька років. Це допоможе збільшити нашу участь у розв'язанні питання розмінування, а також сприятиме експорту зернових з України. Дуже важливо, щоб зерно та добрива потрапляли на європейські ринки», — зауважив він. Крім того, за словами Президента Швейцарії, його країна долучиться до фіксації наслідків руйнувань та до процесу відбудови, а також до роботи зі створення міжнародного трибуналу щодо злочинів агресії проти України.

Прем'єр-міністр Литовської Республіки Інґріда Шимоніте зазначила: попри повномасштабну агресію та всі спроби росії блокувати експорт, Україна й далі годуватиме весь світ. Інґріда Шимоніте повідомила, що Литва, як і торік, долучається до гуманітарної ініціативи «Зерно з України».

«Сьогодні ми виділяємо додатково два мільйони євро, які надійдуть в Україну до кінця поточного року», — сказала вона. «Ми опрацюємо альтернативні шляхи експорту зерна, зокрема «Шляхи солідарності», а також нові коридори. Ми будемо готові збільшити транзитні спроможності наших портів для українського експорту, зокрема коридор через Балтійське море для експорту українських продуктів», — запевнила Інґріда Шимоніте.

За її словами, забезпечити безпеку, зокрема продовольчу, на континенті й у світі можливо лише за умови парозки росії, і Україна кожного дня наближається до цього. Тож українські партнери та союзники не повинні втомлюватися, мають робити все можливе для прискорення цієї перемоги, наголосила Прем'єр-міністр Литви, інформує пресслужба Президента України.

Фото з сайту president.gov.ua

Президент Латвії спускався у підвал

Мова йде про сумновідомий підвал школи в Ягідному, що поблизу Чернігова, де російські окупанти протягом 28 днів утримували всіх мешканців села. Туди в супроводі начальника обласної військової адміністрації В'ячеслава Чауса спустився Президент Латвійської Республіки Едгарс Рінкевичс під час візиту на Чернігівщину (на знімку). Побачене вразило.

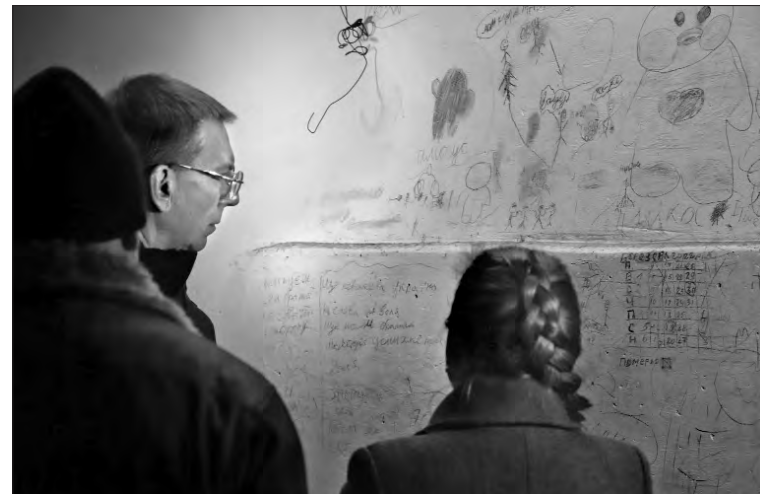
«Я глибоко переконаний, що ми повинні говорити з європейською спільнотою про створення спецтрибуналу, де б російські злочини були засуджені. Не тільки ті, що скоєні, а й ті, що продовжують відбуватися. Ми повинні працювати в цьому напрямі», — наголосив Президент Латвії.

Глава Латвійської держави оглянув низку об'єктів, відновленню яких допомагає його країна. «Жоден будинок в Ягідному не вцілів унаслідок російської агресії. Село почало відбудовувати майже з першого дня, як ворог відступив. Це яскравий приклад спільної роботи влади, волонтерів, благодійників на один результат — перемогти, відбудувати і повернути людям дім», — сказав В'ячеслав Чаус. — Щиро дякую за допомогу Латвії: на закупівлю будматеріалів для відбудови семи будинків виділено понад п'ять мільйонів гривень».

Едгарс Рінкевичс відвідав також модульне містечко на вулиці Дрозда в Чернігові. Тут 12 модульних будинків, сконструйованих та профінансованих коштом латвійського бюджету. Відремонтовані квартири з сантехнікою та кухнею — суттєва допомога для тих, хто втратив житло.

«Друга частина допомоги від Латвії Чернігову — меблі для дитсадків. Кілька місяців тому зустрівся з їхнім міністром економіки в міськраді та досягли домовленостей про надання Чернігову підтримки на загальну суму два мільйони євро. Сьогодні маємо результат. Дякую особисто пану Рінкевичсу та народу його країни за увагу до Чернігова та неймовірну підтримку України!» — сказав виконувач обов'язків міського голови Олександр Ломако.

«Ми вже інвестували майже п'ять мільйонів доларів на реконструкцію таких соціальних об'єк-

тів, як школи та дитсадки. Оскільки зараз існує велика ймовірність обстрілу росіянами української енергоструктури, шукаємо можливості для придбання генераторів. Пріоритетною залишається допомога у відновленні шкіл. Наступним напрямом стане (і ми про це ще не говорили) допомога у відновленні дитячої лікарні. Також працюємо над стов-

ренням Центру підтримки жінок, які постраждали внаслідок агресії. Загалом у планах на наступні три роки — виділяти щороку по п'ять мільйонів євро», — розповів під час брифінгу в медіацентрі ОВА Едгарс Рінкевичс.

Василь ЧЕПУРНИЙ.

Чернігівська область.
Фото з сайту Чернігівської ОВА.

Сербія більше не бажає купувати зброю у росії

Сербія остаточно згорнула військово-технічне співробітництво з рф. Про це нагадують ЗМІ, повідомляючи, що міністерство оборони для своїх ВПС придбало 11 вертольотів Мі-35 російського виробництва, але не в росії, а в Кіпру.

Як пояснив президент Александар Вучич, про ці поставки із владою Кіпру було домовлено ще 2021 року, тобто до вторгнення росії в Україну. Ця країна запропонувала дуже вигідну ціну за застарілі машини, які потребували капіталь-

ного ремонту. А в Сербії ще залишалося достатньо запчастин до них, тому цю обробку вважали дуже вигідною. І ще тому, що Кіпр погодився на частковий бартер. «Ми заплатили більше половини вартості цих машин нашим кіпрським братам нашою зброєю... в основному... артилерією», — сказав Вучич журналістам на презентації цих вертольотів на сербській військово-повітряній базі Батайніца.

За його словами, навіть застарілі Мі-35 після відповідного ремонту зміцнять військово-повітря-

ні сили країни, яка вже почала отримувати військову техніку західного й китайського зразків, а також веде переговори з французькою компанією Dassault про закупівлю винищувачів Rafale.

Бюджет міністерства оборони (1,43 мільярда доларів) дозволяє закуповувати західну техніку, яка дорожче російської, але сучасніша й надійніша за неї.

Сербські ЗМІ підкреслюють, що витрати на оборону зараз становлять два відсотки від ВВП. Саме цього вимагає НАТО від усіх

країн, які є членами Альянсу. А Сербія не входить до нього і не збирається робити це, залишаючись у нейтральному військовому статусі. Проте Белград приєднався до програми НАТО «Партнерство заради миру» і навіть розглядає можливість проведення з Альянсом спільних навчань.

Раніше Сербія проводила такі навчання з росією і білорусією. А після того, як «брати по зброї» розпочали війну в Україні, рішуче відмовилася від співробітництва з ними.
Ярослав СЕРГІЄНКО.

ЗА ПОРЕБРИКОМ

Ефект страху

Мін'юст рф офіційно оголосив колишнього главу уряду Михайла Касьянова «іноземним агентом» — ворогом путінського режиму.

У прес-релізі стверджується, що він виступав проти «спеціальної військової операції» в Україні, давав інтерв'ю зарубіжним ЗМІ, є членом «Антивоєнного комітету росії», який «дискредитує зовнішню та внутрішню політику рф».

65-річний Михайло Касьянов став емігрантом невдовзі після повномасштабного російського вторгнення в Україну. «Я покинув росію, щойно було ухвалено закони, за якими за критику дій путіна можна отримати 10—15 років в'язниці. З такими ризиками я вважав неможливим залишатися в країні. Впевнений, що це тимчасово. Протягом року ситуація зміниться кардинально. Буде воєнна поразка, та розпочнеться зміна ситуації і руйнація цього режиму», — пояснив свій крок Михайло Касьянов.

Він народився у Підмосков'ї в родині вчителя та економіста, служив у москві в почесній варті кремля, працював в уряді Єгора Гайдара. Був міністром фінансів, а в 2000—2004 роках — прем'єр-міністром рф. Споконвіку російська людина — як говорили про нього патріоти.

Але Касьянов виступав проти штурму театру на Дубровці, коли жертвами стали сотні людей, протестував проти тиску на «ЮКОС» і арешт бізнесмена Михайла Ходорковського, і в 2004-му путін відправив його у відставку.

З 2005-го — в опозиції до путінського режиму. В 2008 році брав участь у виборах президента рф. «Я пішов на вибори в надії на те, що люди зрозуміють, почують, що країна повернулася в неправильному напрямку, що на нас чекають великі проблеми. Мав шанси виграти ці вибори, але, зрозумівши, що ситуація змінюється, коли мій особистий рейтинг з 6% за місяць збільшився до 18%, мене просто зняли з виборів. Через кілька місяців почалася криза, і виявилось, що все не так уже й правильно. З того часу я 17 років в опозиції», — пояснив свою позицію Михайло Касьянов.

путінський режим оголосив особистим ворогом російського диктатора, небажаною особою в країні, оскільки він «перебував під іноземним впливом». Що це за ярлик, російське законодавство не пояснює.

Закон про «фізичних осіб — іноземних агентів» був запущений після початку війни з Україною, в 2022-му, для боротьби з противниками путінського режиму. Під нього підпадають навіть колишні керівники уряду рф, серед яких і віце-прем'єр-міністр Альфред Кох, котрий нині проживає в Німеччині.

«Усі з жахом чекають «37-го року» і ворожать, коли він розпочнеться. А він давно триває, епоха путінського «великого терору» зараз у розпалі. Просто за наявності сучасних медіа, яких сталін не мав, відсутня пряма потреба в фізичному знищенні великих мас людей для досягнення необхідного ефекту — підтримки потрібного рівня страху в системі», — пояснює ситуацію політолог Володимир Пастухов, теж емігрант та іноагент. Він вважає: те, що сьогодні відбувається, то не наслідок гуманізму путінської системи порівняно зі сталінською, а лише відсутність потреби — того самого результату можна досягнути більш економічними та менш ризикованими засобами. Засоби масової комунікації відіграють роль величезної емоційної лупи, яка посилює ефект кожного репресивного акту. Якщо б не було такої лупи, то росія була б залита кров'ю не в менших масштабах, ніж 85 років тому, за сталіна.

Оголошення Михайла Касьянова ворогом режиму — це намагання далі тримати країну в страху та ненависті.

Богдан КУШНІР.

Сергій Місюрин з Млинова та Віктор Меліх з Малих Дорогостаїв активно волонтерять. Куп'янськ, Краматорськ, Мар'їнка, Борова, Авдіївка, Гуляйполе — вони там, де вирішується доля України. Нещодавно повернулися із 25-ї поїздки до захисників. Щоразу двома-трьома бусами доправляють їм продукти, медикаменти, запчастини до автотранспорту та інші речі. У чергову поїздку Сергій Місюрин та Віктор Меліх вирушають із двома дронами-розвідниками, які придбали власним коштом за 215 тисяч гривень, повідомляє Віталій Тарасюк з Млинова

Фото автора.

Час перелаштуватися

Як показали умови воєнного стану, навіть із великими врожайностями можна стати банкрутом, не маючи тваринництва чи бодай первинної переробки сільгосппродукції.

«Від добра добра не шукають», — каже досвідчений аграрій з Івано-Франківщини Богдан Тимофійчук (на знімку). — Будь-яка війна призводить до зрушення економіки. Спочатку здається, що настав повний крах, а потім приходиться глобально переосмислювати ситуації. Вважаю, що в аграріїв уже стався прорив у плані термінової перебудови свідомості, пріоритетів і матеріально-технічної бази виробництва. Та кожен із нас реаліст: як би ми не прагнули нашої Перемоги, розуміємо, що вона дається нелегко, і якийсь час доведеться працювати у важких умовах».

Балансування між цінами

Богдан Тимофійчук — засновник родинного фермерського господарства «Богдан і К». Підприємство орендує три тисячі гектарів землі на

мих площах сягнула 140. У великих агропідприємствах Коломийського району культура видала й рекордні 160 ц/га. Ціна на зерно 3800 гривень за тонну — з господарства і 4,5 тисячі — на найближчому елеваторі. Отож краше на місці збути, а не винаймати транспорт і втрачати час на доставку.

«Натомість є площі, де ледь витягли 80 центнерів з гектара, — зазначає Богдан Тимофійчук. — Дався ознаки негативний чинник — неякісне насіння від однієї з компаній. Вочевидь, на сегмент посівного матеріалу, який ця фірма вирощує в нашій країні, вплинули минулорічні події. Як наслідок — урожай із нього просів на 40 відсотків практично в усіх покупців-аграріїв з Коломийського району».

Співрозмовник стверджує, що така ситуація — і з насінням соняшника. Особливість праці аграріїв у тому, що ре-

озимий ячмінь, а продати так само важко. Ці дві культури стали збитковими».

Статус королеви полів цьогоріч перебрала на себе соя. Не тільки тому, що ця доволі нова для Прикарпаття культура займає навіть нещодавні пустища та невеличкі городи, а й за урожайністю і реалізацією.

«Соя сипле зазвичай 30 центнерів з гектара, а цьогоріч збирали по 36, — наголошує Богдан Тимофійчук. — На старті продажів її реалізували по 16,5 тисячі гривень за тонну, та далі ціна може сягнути й 18 тисяч гривень. Чого не сказати про інші культури. Тож якби не соя, то аграрії мали б плачевний результат, адже зерно здебільшого складуємо з надією на хорошу ціну».

Інша технічна культура — ріпак — то повний крах для аграріїв. Торік реалізували вирощене по 16—18 тисяч гривень за тонну, а влітку з горем пополам збули по 14 тисяч. Нині ціна ще нижча — 13,75 тисячі. У довоєнні ж часи на внутрішньому ринку продавали по 22—

олійні заводи можуть мати проблеми із сировиною.

Стали логістами і комерсантами

«Ситуація зі зміною експортних напрямків спонукала аграріїв освоїти логістику, стати комерсантами, вчити румунську та польську мови, щоб безпосередньо спілкуватися із сусідніми країнами, через які хлинув основний потік зерна, — зазначає Богдан Тимофійчук. — Довелося пройти, як мовиться, Крим, Рим і мідні труби, щоб здобути дозволи, уніфікувати до європейських стандартів технічну документацію на транспортні засоби. Докупили МАНи, аби перетягнути через кордон зібраний урожай, значну частину якого експортуємо через Румунію. А загалом 40 відсотків вирощеного реалізуємо на внутрішньому ринку. Така приблизна статистика в усіх великих агропідприємствах Івано-Франківщини. Принагідно завдячуємо нашому уряду та Верховній Раді за прагнення розв'язати проблеми з реалізацією

вій, і нині є незаповнені вакансії.

«Наче ж є підстава радіти із високих врожайів, та всі ці проблеми зумовлюють зберігання вирощеного. А це додаткові втрати. Вважалося, що 2022 рік був найгіршим для аграріїв, однак тепер транспортний колапс на прикордонні з Польщею унеможливило й експорт до Німеччини. Втім, врегулювання цих питань — то справа політиків, нам же треба шукати вихід із ситуації. Бо якщо доведеться реалізувати залишки вирощеного на внутрішньому ринку за нинішніх цін, то можна потроху готуватися до банкрутства: насамперед дрібним сільгоспвиробникам, а потім — і середнякам», — резюмує Богдан Тимофійчук.

раз із цим проектом їду до Польщі, щоб перебрати тамтешній досвід виробництва з мінімальними затратами».

Богдан Тимофійчук додає, що фермерське господарство його рідного брата «Ярослав і К» реалізує великий інвестиційний проект із будівництва птахофабрики. Перші два приміщення на 2500 голів птиці вже на завершених. Наступного року планують спорудити ще чотири такі плюс забійний цех.

«Зрештою, Івано-Франківщина колись була однією із передових у розведенні ВРХ, свинарстві, птахівництві, — підсумовує Богдан Тимофійчук. — Історія підказує, що земля не терпить помилок. Без тваринництва сільгоспвиробництво однією із мирних час. Як

Щоб не дійти до банкрутства

На думку співрозмовника, оптимальний варіант, крім експорту, — це розвиток тваринництва. Звісно, налагодити розведення великої рогатої худоби не так просто, бо треба великих інвестицій, праці та часу. Перспективним є вівчарство, козівництво, свинарство, птахівництво: перепускати дешеве зерно на м'ясо — хоч якось рентабельність та додана вартість. Тваринництво — ще й великий плюс для органічного живлення земель, що вкрай важливо в умовах суглинкових ґрунтів підгірського Прикарпаття.

«Наше господарство придбало 300 племінних ярок, і тепер маємо майже 1300 голів овець: дуже хороший приріст за кількістю і якістю, — зазначає Богдан Тимофійчук. — Ми ще не вийшли на ринок реалізації м'яса. Так само ніде збути шкури та вовну, які складаємо в баули. М'ясо передаємо на благодійність для місцевих громад і наших військових. Забезпечуємо харчування 70 працівників у власній їдальні. Маємо ферму на 500 свиней і плануємо невдовзі побудувати ще один комплекс на 2500 голів. Власне, як-

ДО РЕЧІ

За інформацією департаменту агропромислового розвитку Івано-Франківської ОВА, зернові та зернобобові зібрано на 95,5 відсотка площ. Намолочено 786,8 тисячі тонн зерна. Середня врожайність пшениці — 48,5 ц/га, ячменю — 53 ц/га, кукурудзи — 78,5 ц/га, соняшника — 32 ц/га, сої — 35,6 ц/га, ріпаку — 34,9 ц/га.

Людмила СТРАЖНИК.

Івано-Франківська область.

На знімку: сіно для підгодівлі тварин.

Фото надано автором.

території Снятинської тергромади Коломийського району, спеціалізується на вирощуванні зернових і технічних культур, а також вівчарстві. Спілкуємося на тему перспектив сільського господарства.

«Рік був напрочуд сприятливим для вирощування всіх сільськогосподарських культур, — стверджує Тимофійчук. — Напевне, з погодою Бог простягнув руку аграріям. Усе вирощене зібрано вчасно. Зерно напрочуд сухе. Приміром, кукурудзу з поля зібрано з вологістю 17—20 відсотків. А це мінімізувало витрати на сушіння до базового показника 14».

Середня врожайність кукурудзи — 110 центнерів з гектара, а на окре-

зультат видно не одразу. Приміром, вкладали в поле за високими цінами міндобрива: карбамід торік у грудні був по 28—38 тисяч гривень за тонну, інші — й по 40 тисяч. За належної заправки ґрунту очікували врожай: у середньому 68 центнерів з гектара, 3—4-го класу та навіть 2-го, із відмінними хлібопекарськими показниками. Улітку ще можна було реалізувати зерно по п'ять тисяч гривень за тонну. Натомість тепер важко збути по 4,5 тисячі. Добре зародив

«Та повернімося до початку жнив, — каже Богдан Тимофійчук. — Пшениця в нашому господарстві дала дуже добрий урожай: у середньому 68 центнерів з гектара, 3—4-го класу та навіть 2-го, із відмінними хлібопекарськими показниками. Улітку ще можна було реалізувати зерно по п'ять тисяч гривень за тонну. Натомість тепер важко збути по 4,5 тисячі. Добре зародив

24 тисячі за тонну зерна, в еквіваленті — 750—800 доларів.

Співрозмовник наголошує, що із соняшником ще гірше: у період раннього збору ціна обвалилася до 10—11 тисяч гривень за тонну. Навіть за середньої урожайності 30 центнерів з гектара культура збиткова. Звісно, можна везти на переробний завод «Оліяр», що на Львівщині, бо там ціна 12,7 тисячі. Однак це 500 км дороги у два боки, й логістика з'їдає тисячу гривень на тонні. Наступного року соняшник у господарстві не сіятимуть: через відсутність хорошого посівного матеріалу (?! — Ред.) та невпевненість зі збутом. Такі прогнози чула й від інших аграріїв, тож

сільгосппродукції, зокрема відкриття додаткових пунктів пропуску на кордонах з Румунією».

Водночас зміна експортного вектора на прикордонні із західними регіонами країни зумовила колапс на пунктах пропуску, адже через втрату влітку судноплавних морських коридорів сюди ринули й аграрії із південних, східних і центральних областей. Електронні черги — до 15 діб. А це, каже Богдан Тимофійчук, призвело до простоювання завантажених та опломбованих зерновозів на митних терміналах, придорожніх дворах. Платити водіям треба належно, бо інакше втраять досвідчених працівників. Троє шоферів ФГ «Богдан і К» несуть бойову вахту на передо-

Артплакат з автографом Кирила Буданова виставлять на аукціон

Серед 60 артплакатів, представлених на виставці у Національному музеї декоративного мистецтва, є й експонат з автографом начальника Головного управління розвідки Міноборони України Кирила Буданова. Робота художниці Наталії Єрьоменко з Хмельницького — «Конструкція абсолютного зайва» — привертає увагу не лише розчерком пера одного з найвпливовіших українських військових, а й глибоким символізмом і своїм сюжетом. У центрі плаката — квітуче древо українського буття, що тягнеться до сонця і силою крони руйнує все, що заважає його росту і цвітінню, — кримський міст і крейсер «москва», відомі всім знаки «руського міра».

Активістка громадської ініціативи #infoVAPTA, партнера мистецького проекту, Анжеліка Корнієнко зазначає, що після завершення виставки плакат з автографом Кирила Буданова виставлять на аукціон. «Усі зібрані кошти ми передамо на потреби Сил спеціальних операцій ЗСУ, для воїнів, які нині на лівому березі Дніпра тримають плацдарм і б'ють ворога». Другий примірник плаката з підписом зберігатиметься у музеї розвідки.

На виставці патріотичних артплакатів, створених у стилістиці українських декоративних розписів, представ-

лені роботи фіналістів міжнародного конкурсу «Терени Свободи», на який надійшло понад 300 робіт — малюнки й авторські ляльки-мотанки. Проект об'єднав професіоналів та аматорів не лише з України, а й Франції, Чехії, Нідерландів, Німеччини, Кіпру, Норвегії. Географія українських авторів плакатів — Київ, Суми, Херсон, Львів, Черкаси, Калуш, Ніжин, Миколаїв, Кропивницький. Наймоднішою художкою — 5 років, найстаршому — 78.

«Серед учасників конкурсу багато дітей, — каже генеральна директорка музею Людми-

ла Строкова. — Їхні роботи особливі, вони оригінальні, виконані на високому художньому рівні та сповнені щирою любов'ю до України. У них немає смутку, і вони дарують натхнення».

Про зміст плакатів свідчать гасла, які посилюють малюнки, — «Незламний птах», «Все буде Україна», «Я в серці маю те, що не вмирає», «Народжені вільними», «Там, де моє серце», «Ми є, були і будемо», «Вистояли. Боротимось. Переможемо». Особливу увагу привертають сюжети Анастасії Пономарьової із Хмельницького — «603 628 кілометрів свободи» і Наталії Липи — «Херсон». У цих лаконічних роботах закодована і наша глибока історія, і народні традиції, і віра у Перемогу.

«Майже всі плакати створені з використанням шрифтів проекту відродженої національної абетки «Рутенія». Графіка української мови», — продовжує Ан-

желіка Корнієнко. — Це проводить візуальний кордон між українською та російською мовами. Абетка «Рутенія» вже побувала на чотирьох всевітніх виставках. Кожна держава має три візуальні символи — прапор, герб і абетку. Абетка — це символ маркування території. Уже кілька століть московський графданський шрифт маркує нашу територію. Понад 30 років тому Україна відродила свою державність, нині відновлюється і наше культурне надбання — рукопис, який є однією з важливих складових історичної спадщини нашого народу».

Справу візуалізації української мови понад п'ятдесят років займається Василь Чебанік — всевітньо відомий український художник-графік, каліграф, науковець і педагог, професор. Він і є автором оновленої на історичних національних основах абетки української мови «Рутенія».

Академік Василь Чебанік, а також директорка музею Людмила Строкова, відомий художник і викладач Олесь Соловей, представниця ГО «Українська спадщина» Людмила Чайковська від партнерів проекту вручили фіналістам, які завітали на відкриття виставки, дипломи та подарунки. Серед нагороджених — Євгенія Задворна, Наталя Лісовська, Софія Остапчук, Вікторія Свирид, Софія Романенко. Відзнаку отримала і художник-декоратор Сумського національного академічного театру імені Михайла Щепкіна Лариса Аполлонова. Для оформлення виставки вона виголовила великоформатну витинанку «Берегиня». Ця робота, за словами організаторів заходу, анонсувала тему наступного курсу, який буде присвячено мистецтву української витинанки.

Світлана ЧОРНА.

Фото
Георгія ЛУК'ЯНЧУКА.

«Хто нам друг», «хто ворог», а «хто просто так»

Історики в боротьбі проти рашизму

Багатовекторний погляд на події, що відбуваються у нашій країні після 24 лютого 2022 року, відображено у книжці «Війна росії проти України та міжнародне співтовариство». Її авторами є відомі вітчизняні історики — Степан Віднянський та Андрій Мартинов. Праця вийшла у світ у видавництві Верховної Ради України.

Повномасштабна війна РФ проти України мобілізувала всі верстви українського суспільства на боротьбу з російським агресором. Свій внесок у наблизження нашої Перемоги роблять також науковці держави.

Окрему, дуже вагомую, нішу в цій конструкції зайняла праця члена-кореспондента НАН України, завідувача відділу історії міжнародних відносин та зовнішньої політики України, доктора історичних наук, професора Інституту історії НАН України Степана Віднянського та провідного наукового співробітника цього ж інституту, доктора історичних наук, професора Андрія Мартинова — «Війна росії проти України та міжнародне співтовариство», яка вийшла у видавництві Верховної Ради України (Київ, 2023).

Героїчний спротив:

захищаємо не тільки себе

Вагомість та унікальність цієї праці в тому, що вона дає панорамний, багатовекторний, без перебільшення всепланетарний погляд на події, які розгорнулись в Україні після 24 лютого 2022 р. і стали не звичайним локальним військовим конфліктом між двома недружніми країнами, а, по суті, цивілізаційним зіткненням сил демократії, загальнолюдських визнаних цінностей проти сил тоталітаризму, сил агресії та зневаги до людського життя. Україна в силу історичних, тобто об'єктивних, причин опинилась на вістрі цього протистояння. Тож Україна не тільки захищає саму себе, відновлює свою територіальну цілісність та державний суверенітет, а й боронить увесь цивілізований світ, його фундаментальні філософські, правові, політичні засади. Це — той випадок, коли клин історії зійшовся на одному з учасників світового співтовариства. Щоб врятуватись, йому потрібно спільно з авангардним загоном цієї боротьби — Україною — долати ворога і вести справу до його остаточної поразки.

У цій праці скрупульозно, детально, буквально день за днем, починаючи з 24 лютого 2022 р., аналізується й описується ставлення міжнародного співтовариства до України, до нашого героїчного спротиву агресії. Авторі книжки, висококласні

фахівці, беззастережно виявляють і показують, «хто нам друг», «хто ворог», а «хто просто так». Це видання — буквально щоденник подій, свідками й учасниками яких ми з вами, читачу, є. Ця праця, зокрема, і про ефективну зовнішньополітичну, дипломатичну діяльність керівництва держави, яке своїми вміннями, оперативними діями змогло не тільки зорганізувати спротив зсередини, а й забезпечити утворення потужної міжнародної коаліції, яка, безперечно, є надзвичайно вагомим чинником і навіть гарантом нашої Перемоги над ворогом.

Реакція на глобальну катастрофу, створену кремлем

У книжці читач побачить усю динаміку політики США і Канади щодо війни РФ проти України, ознайомиться із особливостями ставлення Китаю, Індії, Аргентини, Бразилії, Південно-Африканської Республіки та деяких інших країн Азії, Африки та Латинської Америки до цієї катастрофи, створеної руками кремлівських очільників у центрі Європи. Звичайно, особливу увагу приділено процесу взаємодій у ці буремні дні в рамках багатосторонньої дипломатії з нашими ключовими союзниками — ЄС і НАТО. Авторі справедливо наголошують, що підтримка з боку цих стратегічно важливих міжнародних акторів є для нас надзвичайно ваговою, але і наш мужній спротив агресорові дав свій позитивний імпульс для набуття ними нової якості. Авторі пишуть: «...Після Другої світової війни Європа ще ніколи не була настільки об'єднаною, наскільки її об'єднав поки що лише кандидат до її елітного клубу

— Європейського Союзу, український народ, який прийняв на себе удар варварської російської навали, щоби вкотре захистити і себе, і весь Європейський континент, по суті, всю європейську, євроатлантичну цивілізацію. Повномасштабне вторгнення росії проти України не лише надзвичайно об'єднало Європу, але й консолідувало зусилля демократичних держав з метою всебічної допомоги Україні в її справедливій війні проти агресора...» І далі: «Ця війна привела до консолідації держав-членів Північноатлантичного Альянсу, зміцнення воєнного потенціалу, активізації оборонної діяльності та розширення НАТО, зокрема за рахунок приєднання до нього традиційно нейтральних Фінляндії та Швеції...»

Виявилися безпорадними, тому потребують радикальних змін

Окремі розділи книжки присвячені політиці ООН та ОБСЄ в контексті російської агресії проти України. Авторі справедливо зауважують, що попри деякі крихітні позитивні моменти в діяльності цих організацій загалом реакція на воєнні злочини, які чинить РФ проти України, швидше свідчить про їх бездіяльність, іншими словами, глибоку кризу цих міжнародних структур, які виявились абсолютно безпорадними щодо виконання своїх статутних зобов'язань з приборкання агресора, а тому вони потребують радикального перезавантаження.

Вагомими є висновки цього науково-популярного видання, які орієнтовані читача не тільки на сьогоднішній день щодо оцінки поточних подій, а й допомагають спрогнозувати їх найближчий розвиток. У висновках порівнюються три «мирні плани» припинення війни, з якими виступає насамперед наша держава, а також відповідні ініціативи КНР та РФ, показано разючу несумісність нашого підходу з неприйнятними для нас ідеями пекінського та московського «мирного врегулювання». «Китайський мирний план», — слушно зауважують автори книжки, — був розрахований на розкол світового співтовариства в питанні підтримки України», а в московському плані міститься «...омріяна кремлівськими злочинцями капітуляція України...».

Борис ГУМЕНЮК,
завідувач кафедри історії міжнародних відносин та гуманітарних студій
УДУ імені Михайла Драгоманова, професор,
доктор історичних наук,
Надзвичайний і Повноважний Посол України.

Продукти дорожчають, пенсію підвищать... Але не всім

Ціни на огірок в Україні продовжують стрімко зростати. Українським тепличним комбінатам уже вдається відвантажувати цю продукцію в середньому на 10% дорожче, ніж в аналогічний період минулого року. Про це повідомляють аналітики проекту EastFruit.

За словами експертів ринку, позитивний ціновий тренд, що триває, в цьому сегменті пов'язаний з подальшим скороченням пропозиції місцевого огірка на тлі стабільного попиту з боку і оптових компаній, і роздрібних мереж.

За даними щоденного моніторингу проекту, нині більшість стаціонарних тепличних комбінатів України вже заявили про фактичне завершення сезону реалізації огірків поточного обороту.

«Нині продажі ведуть лише поодинокі господарства, при цьому якість пропонованої продукції найчастіше залишає бажати кращого», — підкреслюють аналітики й додають, що ціна на огірки на українському ринку продовжує стрімко зростати через досить високий попит.

Сьогодні виробники готові відвантажувати тепличні огірки по 70—85 грн/кг, що в середньому на 14% дорожче, ніж тиждень тому.

Аналітики зазначають, що ті виробники, які ще ведуть реалізацію овочу, планують повністю завершити сезон реалізації максимум за два тижні.

Експерти проекту впевнені, що тенденція зростання цін на тепличний огірок в Україні збережеться і надалі.

Не стоять на місці й зростають ціни на тепличні томати! Причиною підвищення вартості стало сезонне зниження пропозиції місцевого томату в тепличних комбінатах, оскільки більшість виробників, так само, як і в ситуації з огірками, теж заявили про завершення поточного обороту цієї культури.

Аналітики зазначають, що місцеві тепличні томати надходять у продаж по 50—65 грн/кг (1,39—1,80 дол./кг), що в середньому на 11% дорожче, ніж наприкінці минулого тижня.

Компенсувати нестачу місцевої продукції за рахунок імпортованих томатів повною мірою поки що не вдається, і постачання такої продукції також нестабільне. Нині імпортований томат пропонується по 55—65 грн/кг (1,53—1,67 дол./кг), а основним постачальником цієї продукції є Туреччина.

Нині ціна на тепличний томат в Україні вже в середньому на 10% вище, ніж наприкінці листопада 2022 року. При цьому учасники овочевого ринку не виключають можливості подальшого зростання цін у цьому сегменті, оскільки пропозиція томатів із місцевих теплиць продовжує стрімко скорочуватись.

Ціни на сир та деякі види ковбас теж не стоять на місці. Вони зростають.

Так, станом на 22 листопада середня вартість твердого сиру «Звенигора» «Голландський», 45% порівняно з минулим місяцем зросла з 404,53 грн/кг до 472,27 грн/кг.

Твердий сир «Комо» «Традиційний», 50% подорожчав із 365,76 грн/кг до 375,32 грн/кг.

Ціни на варену ковбасу змінилися залежно від торговельної марки. Зокрема, варена ковбаса «Алан» «Докторська» знизилася у ціні з 327,47 грн/кг до 295,88 грн/кг.

«Ашан» «Докторська» підсочила у ціні з 280,90 грн/кг до 299,00 грн/кг. «Глобіно» «Докторська» подорожчала з 229,30 грн/кг до 254,00 грн/кг.

А ще на полицях супермаркетів зросли ціни на сало. У листопаді до машини сало подорожчало з 254,00 грн/кг до 259,00 грн/кг. Його вартість стартує від 199,00 грн/кг у «МегаМаркеті» й досягає 319,00 грн/кг у мережі «Новус». Солоне сало навпаки знизилася у ціні з 274,48 грн/кг до 264,44 грн/кг.

Насамкінець про пенсії. Масового їх підвищення в останньому місяці року не очікують. Але все ж таки у грудні у деяких співгромадян вони зростуть.

Про це інформує Пенсійний фонд України.

Йдеться про українців, яким у грудні виповниться 70, 75 та 80 років.

Їхні виплати зростуть за рахунок вікових доплат, які приростають щоп'ять років. Уводять вікову доплату у 70 років. Згодом, у 75, вона стає вищою, а у 80 виростає ще помітніше.

Суми доплат такі: пенсіонери віком 70—75 років — 300 гривень, 75—80 років — 456 гривень, 80 років та більше — 570 гривень.

Підсумовував
Віктор БОНДАР.

Карпати — чудове місце для відновлення і реабілітації наших героїв

Працівники Національного природного парку «Синевир» надають підтримку нашим воїнам і на передовій, і в тилу. Про те, як природа лікує пов'язаних з війною травм та які природоохоронні ініціативи варто розвивати навіть за таких складних часів, в інтерв'ю «Голосу України» розповідає директор парку, депутат Закарпатської обласної ради Микола ДЕРБАК (на знімку).

Важкі випробування війною — це й сходження до нових висот у служінні людям і природі

— Миколо Юрійовичу, на жаль, другий рік триває велика, неспровокована і широкомасштабна війна України із загарбником. Відомо, що очолюваний вами нацпарк увесь цей час сприяє захисникам чим може. Розкажіть про це докладніше...

— В умовах війни моя роль і всього нашого колективу — підтримувати і розвивати ініціативи, спрямовані на захист довкілля, а також якомога більше підтримувати ЗСУ. Втім, зважаючи на важкі воєнні часи, приділяємо особливу увагу роботі з науковцями, екологами і волонтерами безпеки та збереженню видового складу рослин і тварин на території парку.

Окрім того, активно залучаємо громадськість, місцевих жителів до участі в заходах з охорони природи, підтримуємо освітні екологічні ініціативи.

У вирі широкомасштабного вторгнення окупантів наша роль — допомагати українським воїнам, намагатися хоч трохи полегшити життя, забезпечити комфорт і безпеку тим, хто стоїть на передовій.

Ми визначили певні механізми для надання такої допомоги, починаючи від матеріальної підтримки і закінчуючи психологічною. Враховуємо всі аспекти, які можуть полегшити важке життя українських воїнів, щоб вони могли сконцентруватися на своїй місії — захисті країни.

Я активно співпрацюю з військовими підрозділами та допомагаю в забезпеченні їхніх потреб. Разом із колегами-волонтерами створюємо систему логістики для пересилання необхідних ресурсів на передову. Також для воїнів, які повертаються з передової, та їхніх сімей, запровадили безоплатні відвідини цікавих місць, туристичні походи і змістовний відпочинок у парку.

Сподіваюся, наша діяльність може слугувати прикладом того, як природа і людська солідарність можуть об'єднатися в часи важких випробувань. Хотілося б, щоб праця та дії кожної людини стали світлом надії і натхненням для всіх, хто бореться за свободу.

— Знаю, що співробітники парку беруть участь у боях на передовій, а когось із хлопців-фронтовиків, котрі повернулися з війни, ви прийняли на роботу...

— Співробітники національного парку воюють на різних ділянках фронту, а хтось через тяжкі поранення вже повернувся додому. Це люди сильним духом і захоплені природою.

У національному парку, який, на щастя, територіально віддалений від зони бойових дій, четверо співробітників одягли військову форму та стали на захист держави. На жаль, один з них — Микола Ярема, який до фронту займав посаду начальника природоохоронного науково-дослідного відділення (ПНДВ), загинув, Троє продовжують воювати.

Фронтовика Василя Поповича, я взяв на роботу інспектором Острівського ПНДВ. Військова служба Василя була періодом важких випробувань на сході, але він повернувся додому з непохитним прагненням служити своїй країні. Вирішив використовувати свої знання та досвід для допомоги парку.

Його історія — це свідчення того, що важкі воєнні випробування можуть виявитися сходженням до нових висот та служіння людям і природі.

— Ви особисто кілька разів їздили на схід, аби привезти допомогу і підбадьорити земляків...

— Коли схід України перетворився на поле бою, я не один раз організував усе необхідне і виїжджав туди зі своїми партнерами-волонтерами, щоб особисто привезти допомогу своїм землякам та їхнім побратимам, які переживали найважчі часи.

Мої поїздки на передову не обмежувалися лише розподілом допомоги. Разом із партнерами приносили слово підтримки та надії, які є вкрай необхідними у такий тяжкий час. Саме в ці моменти важливо висловлювати подяку і підбадьорити воїнів. Там, на фронті, вивчав потреби, допомагав вирішувати конкретні проблеми, які виникають у військових.

Вважаю, що постійна готовність допомагати та об'єднувати людей — це нині важлива місія, а волонтерська діяльність слугує ефективним інструментом у боротьбі за єдність і становлення нації.

— Майже рік тому в інтерв'ю «Голосу України» ви сказали, що на початку війни зібрили всі сили в кулак і допомагали переселенцям, чим могли. Де ці люди зараз, знайшли прихисток тут чи поїхали? Підтримуєте з ними зв'язок?

— Від самого початку війни наш колектив об'єднався, щоб допомогти переселенцям усім, чим міг. Відтак багато з цих людей стали невід'ємною частиною спільноти парку, знаходячи тут не лише прихисток, а й нову родину.

На той час, коли війна в Україні тільки почалася, національний парк став не тільки місцем відпочинку і збереження природи, а й центром допомоги для тих, хто втратив свій дім через воєнні дії. Наші працівники доклали всіх зусиль для забезпечення переселенців житлом, продуктами та необхідними речами. Дбали про них, піднімали дух, допомагали налагодити тимчасовий побут, знайти в собі сили пережити складні випробування.

Нині переселенці, якими ми опікувалися, після тривалого перебування в НПП «Синевир», повернулися у рідні краї, а частина вирушила за межі країни. З деякими з цих людей підтримуємо зв'язок.

— Незабаром 2023-й рік стане історією і ще одним великим доказом, що українці хоробрі й мужньо відбивають агресію. Але з фронту повертаються солдати, котрим потрібні реабілітація, перепочинок, перезавантаження...

— 2023-й увійде в історію як період, коли Україна, попри випробування війною, продовжила свій героїчний

опір агресії. Тепер, коли триває активна фаза боротьби, ми дбаємо про відновлення хлопців, які повертаються з фронту. Одним із засобів цієї реабілітації є туризм у Карпатах.

І саме мандрівка Карпатами виявляється неоціненною можливістю для них перепочити, перезавантажити свої емоції та знову знайти себе в оточенні природи.

Інфраструктуру та сервіс для туристів осучаснюють

— Чи багато серед туристів ветеранів війни, котрі якраз і обирають Карпати для відпочинку?

— Точних даних немає, адже для багатьох із них важливо залишатися анонімними і невпізнаними. Проте, згідно зі спостереженнями, кількість відпочивальників, які обирають наш край, зросла. Зміни в потоці туристів свідчать про те, що Карпатський регіон відіграє важливу роль у забезпеченні відновлення та реабілітації військовослужбовців.

Перезавантаження і відпочинок у природному середовищі Карпат з чудовими гірськими пейзажами та цілющим повітрям можуть виявитися саме тим, що потрібно ветеранам війни.

— Безумовно, така велика природоохоронна державна установа, як Національний природний парк «Синевир», має, попри війну та пов'язані з нею негаразди, дбати про порядок на своїх територіях: оновлювати, переобладнувати, примножувати наявні туристично-рекреаційні об'єкти та зводити щось нове...

— Наша природоохоронна установа, попри агресію та пов'язані з нею труднощі, продовжує дбати про порядок і розвиток своїх територій.

Однією з головних місій парку є підтримка та розширення туристично-рекреаційних можливостей. Адміністрація взяла на себе завдання оновити і модернізувати існуючі об'єкти. Інфраструктура та сервіс для туристів покращуються, стаючи доступнішими і комфортнішими.

«Синевир» не обмежується лише оновленням іс-

нуючих об'єктів, а й активно займається будівництвом нових. Ідеться, зокрема, про прокладання нових стежок і маршрутів, створення оглядових (а не видовищних!) майданчиків і також навчальних центрів, які пропагують екологічну свідомість.

Нещодавно в парку завершено роботи з відновлення і збереження природних ландшафтів, зокрема лісів та водойм. Повністю відновлено пішохідну (під'їзну) дорогу до Синевиру — найбільшого озера природного походження в Українських Карпатах. Провели благоустрій території біля оглядового майданчика та навколо самого озера. Це — важливий етап у збереженні природної краси і створенні зони для відпочинку та насолоди природою. Прагнемо створити гармонійне середовище, яке задовольнятиме потреби туристів, не порушуючи екосистему.

Також цього року завершили будівництво нового Вільшанського природоохоронного науково-дослідного відділення. Усі роботи профінансовані за рахунок коштів, виділених зі спеціального фонду парку.

Сподіваюся, що це не лише покращить естетичний вигляд території, а й сприятиме екологічній стійкості регіону.

Під час воєнних турбулентностей парк залишається важливим символом стійкості, природної краси і туристичного потенціалу. Його приклад свідчить: навіть у найтяжчі часи можна знайти сили для збереження природи і нашої національної спадщини.

...І тепло

В домішках краян

— Миколо Юрійовичу, забезпечення дровами мешканців сіл, на землях яких розташовується «Синевир», щороку не втрачає гостроти. Як справи нині?

— Скажу відверто: в серці Карпат, де розташований національний парк «Синевир», тисячі місцевих мешканців знають, що адміністрація прагне й допомагає людям, чим може. А забезпечення дровами — справа першочергова. Бо це тепло взимку в домішках. Це здоров'я і ком-

форту. Тому щороку восени, перед настанням холоду, парк організує постачання дров для тисяч родин. Це важливо, бо ця ініціатива дозволяє мешканцям навколишніх сіл провести зиму в теплі. Зауважу, що на території населених пунктів, навколо яких простягаються ліси парку, відсутній природний газ. Постачаємо дрова організовано й систематично, адже під час весняного та літнього періодів накопичується нова партія деревини для підготовки до наступної зими.

Нині, в умовах, коли війна та економічні труднощі даються взнаки, ми повністю забезпечили населення паливними дровами. Наші зусилля спрямовані не лише на збереження природи, а й на турботу про кожну людину, яка мешкає на землях навколо парку.

— Парк — це не тільки місце для відпочинку та наукових досліджень, тут піклуються про охорону та збереження тваринного світу...

— Так. Національний природний парк «Синевир» — особливий світ, де кожен живий організм — від найменшої комахи до величезного бурого ведмедя — має своє значення та роль в екосистемі.

Однією з природних перлин парку є притулки для бурих ведмедів і хижих птахів. Тут вони знаходять безпечне місце для відновлення та відпочинку, а також отримують необхідну підтримку від доглядачів і ветеринарів. Ці фахівці забезпечують такі умови, які найбільш близькі до дикої природи. Клишоногі отримують відповідну дієту, медичний догляд і можливість вільно переміщуватися в безпечному для них середовищі.

Парк приділяє особливу увагу також хижим птахам, які є важливою ланкою у регулюванні популяцій та збереженні різноманіття екосистем. Є спеціалізовані вольєри та зони для життя птахів, що потребують допомоги чи реабілітації. Тут проводиться наукова та медична робота для вивчення і захисту цих видів.

Ми постійно розширюємо свої можливості для збереження та реабілітації тварин. Зокрема, планується розвиток простору для бурого ведмедя, а саме:

розширення природної території, благоустрій локації, будівництво Інформаційного центру з відповідними приміщеннями для службового персоналу тощо. Сподіваюся, що в наступному році розпочнемо реалізовувати ці проекти.

— Чи не перервала війна контакти «Синевир» із зарубіжними науковими установами?

— Один із пріоритетів нацпарку — збереження природних територій та водних ресурсів. Ми активно сприяємо обміну даними та інформацією з іншими парками і організаціями для покращення системи моніторингу й збереження біорізноманіття в умовах воєнного конфлікту.

Національний парк успішно функціонує завдяки не лише зусиллям фахівців і внутрішнім ресурсам, а й міжнародному співробітництву з науковими установами з усього світу.

Перед початком війни активно співпрацювали із закордонними науковими установами та організаціями щодо обміну досвідом із природозбереження. Це включало обмін дослідженнями, участь у спільних проектах, ініціативи з охорони рідкісних видів та екосистем, а також взаємні поїздки.

З початком війни виникли серйозні труднощі в підтриманні цих зв'язків. Обмеження можливості переміщення, фінансові виклики та загальний стрес в країні частково стали на заваді звичній роботі парку і його міжнародним ініціативам.

Попри труднощі адміністрація продовжує таку співпрацю. Проводимо віртуальні конференції, онлайн-дискусії та підтримуємо спільні проекти, щоб забезпечити тяглість обміну ідеями і ресурсами. Сьогодні співпрацюємо з такими зарубіжними установами, як Франкфуртське зоологічне товариство (FZS) та Союз охорони природи Німеччини (NABU), польський ландшафтний парк «Пуца Ромінська»...

Визнаємо важливість міжнародної співпраці для збереження природи та розвитку наукових досліджень. Тому зусилля національного парку спрямовані на подолання викликів і відновлення повноцінної співпраці в майбутньому.

— Чи не заважають виконання депутатських обов'язків труднощі воєнного часу?

— Під час війни, коли кожен день приносить нові виклики та труднощі, особливо важко вести роботу національного природного парку. Намагаюся якнайефективніше утримувати його функціонування в цих умовах, але водночас виконую свої депутатські обов'язки, прагну зробити максимум для підтримки виборців, громади і розвитку регіону.

Поєднання ролі директора природного парку і депутата вимагає багато зусиль і часу. Постійно беру участь у засіданнях сесій та комісії обласної ради, активно працюю зі своїми виборцями, вислуховую їхні проблеми і потреби, намагаюся забезпечити максимальну підтримку та допомогу для тих, хто її потребує. За умов війни це завдання стає ще складнішим. Проте я вірю у майбутнє своєї землі та продовжую працювати, аби бути корисним для громади.

Розмовляв Василь НИТКА.

Хустський район Закарпатської області.

Фото надано НПП «Синевир».

Негода в Україні: замети, знеструмлені населені пункти, працює штаб

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

В Україні через різке погіршення погодних умов створено і цілодобово працює Штаб з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на дорогах державного значення.

Про це повідомило Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури.

До штабу входять представники Агентства відновлення, ДСНС, Нацполіції, ДАК «Автомобільні дороги України», Держслужби з безпеки на транспорті, Київської обласної держадміністрації, Асоціації міжнародних перевізників України, Всеукраїнської асоціації автомобільних перевізників України.

У разі виникнення надзвичайної ситуації на дорозі водіїв закликали звертатися на цілодобову гарячу лінію:

+38 067 400 60 80.

Крім того, водіям радять не виїжджати без гострої потреби на далекі відстані, а у разі планування маршрутів враховувати складність погодних умов. Керманічам великогабаритного транспорту варто користуватися майданчиками для відстою, що розміщені вздовж державних доріг.

Станом на ранок понеділка столиця перебувала в складних погодних умовах II (помаранчевого) рівня небезпеки. Снігопад, сильний вітер — 22 м/с; хуртовини, снігові замети; на дорогах ожеледиця.

Про це інформував начальник КМВА Сергій Попко на власній сторінці в Телеграмі.

За словами посадовця, станом на ранок 27 листопада несприятливі погодні умови не призвели до надзвичайних ситуацій.

«Система життєзабезпечення міста працює у штатному режимі і забезпечує нормальні

умови життєдіяльності населення.

Відключень електроенергії не було, споживання електроенергії без обмежень, аварій на газових мережах не було, пасажирський транспорт працює за штатним графіком, функціонують пункти обігріву.

Загальноосвітні навчальні заклади працюють у змішаному режимі — офлайн та онлайн. Чи відправляти дитину в школу — вирішують батьки.

Рух транспорту ускладнений. Триває ліквідація наслідків негоди. Для цього місто задіяло приблизно 500 одиниць спеціальної техніки, майже 4 500 співробітників. Участь беруть «Київавтодор», «Зеленбуд», керуючі компанії».

На розчищення від снігу в Тернополі вийшли техніка і люди

Понад два десятки спеціалізованої снігоочисної техніки вночі вийшли на вулиці Тернополя.

Вони розчищали від снігу магістральні вулиці, спуски та підйоми, перехрестя та пішохідні зони й тротуари у різних мікрорайонах міста.

Техніка також посипала спеціальними сумішами проїзні частини, обробляла дороги соляною ропюю. Працювали й дорожні працівники, які посипали пішохідні переходи, звужені ділянки тротуарів, — інформує Ірина КОЗАК з Тернопільщини.

Комунальники Одеси ліквідують наслідки стихії

В Одесі негодом повалено 52 дерева та великі гілки, зафіксовано дев'ять поривів повітряних ліній зовнішнього освітлення.

Спецтехніка КП «Міські дороги» посипає магістральні шляхи піщано-сольковою сумішшю. Проїзд забезпечений всіма вулицями міста. Для ліквідації ожеледиці задіяно 47 одиниць спецтехніки та 128 співробітників підприємства.

Загалом на вулицях міста працює майже 1 000 співробітників комунальних підприємств, задіяно 83 одиниці спецтехніки. Роботи з ліквідації наслідків негоди тривають. Колони спецтранспорту у супроводі поліції та «Муніципальної варти» очищують магістральні вулиці, — повідомила Олена ІВАШКО з Одещини.

У зв'язку з сильним снігом протягом доби підрозділи Головного управління ДСНС України у Миколаївській області для ліквідації наслідків негоди здійснили 49 виїздів.

Із снігових заметів вивільнено 89 транспортних засобів та п'ять автомобілів швидкої медичної допомоги. Загалом евакуйовано 283 особи, з них 35 дітей. Рятувальники 12 разів залучалися для розпилювання дерев, звільнення проїзної частини доріг від них та ліній електромереж. На автодорозі Р-75 (дільниця Первомайськ — Криве Озеро) проводилась евакуація людей із заблокованого транспорту за допомогою снігоболотоходу «Богун».

Загалом від ДСНС працювало 52 одиниці техніки, 85 рятувальників, — інформує ГУ ДСНС України у Миколаївській області.

Фото з сайту dsns.gov.ua.

У НОМЕР

Рух через міст у Тересві відкрито

У неділю на автодорозі Н-09 відкрили рух автомобілів через новий модульний міст у Тересві. Міст з'єднує Закарпатську, Івано-Франківську і Львівську області.

Тепер у тестовому режимі проїзд дозволено легковим автомобілям вагою до 3,5 тис. тис. і спецтехніці. Інтервал між автомобілями на мосту повинен бути не менш як 20 метрів. А повноцінний рух запрацює після 5 грудня, коли мостовики проведуть усі випробування. Попередньо переїзд повинен витримувати навантаження до 40 тонн, повідомляє Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Закарпатській області.

Як кажуть спеціалісти, модульний міст — це тимчасова переправа. Він забезпечуватиме рух на цій ділянці доти, доки не відреставрують старий міст, частина якого обвалилася влітку.

Це найдовший в Україні модульний металевий міст, конструкцію якого отримали як гуманітарну допомогу від американських партнерів. Складається він із восьми опор та семи прогонів різної довжини — найдовший 45 метрів, найкоротший 27.

Начальник ОВА Віктор Микита подякував Службі відновлення та розвитку інфраструктури, команді інженерів, правоохоронцям і працівникам екстрених служб за злагоджену роботу.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
Фото Служби відновлення та розвитку інфраструктури у Закарпатській області.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений (водійський чіп) серія КВІ № 635604 виданий ДП "ДержавтотрансНДІ проект" від 26.10.2021 року на ім'я Довгаш Валерій Геннадійович, вважати недійсним.

Втрачений (водійський чіп) серія ВРХ № 511221 виданий ДП "ДержавтотрансНДІ проект" від 24.04.2020 року на ім'я Ушаков Олександр Володимирович, вважати недійсним.

Втрачену картку водія UAD0000120582001, видану 12.07.2021 р. в ДП "ДержавтотрансНДІ проект" на ім'я ШЕВЧЕНКО РУСЛАН ФЕДОРОВИЧ, вважати недійсною.

Втрачений (водійський чіп) серія ВВТ № 855315 виданий ДП "ДержавтотрансНДІ проект" від 28.02.2021 року на ім'я Зевакін Олександр Вікторович, вважати недійсним.

Втрачене службове посвідчення серія ПС № 159197 видане "Державна прикордонна служба України" від 04.05.2023р. на ім'я ст. солдат Овчинніков Олександр Євгенович, вважати недійсним.

Втрачений диплом бакалавра серія В15 №195055 виданий Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля від 30.06.2015 на ім'я Зайцев Євген Євгенович, вважати недійсним.

Втрачений додаток до диплому магістра серія КХ 32682523 виданий Національним університетом державної податкової служби України від 21 червня 2007 року на ім'я Федієнко Анни Анатоліївни, вважати недійсним.

Втрачений атестат про здобуття повної середньої освіти в 2018 році серія - № 50641703 виданий Київським енергетичним коледжем Левченко М.І від 30. 06. 2018р. на ім'я Кузьменко Владислав Ігорович, вважати недійсним.

Втрачений диплом бакалавра Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ) серія НР, номер 47435855 від 23.07.2014 та додаток до нього серія Н, номер 137054113 від 23.07.2014 на ім'я Гарачорлу Гаргал, вважати недійсним.

Втрачений додаток до диплому магістра серія КВ № 19613328, виданий Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Інститутом міжнародних відносин від 20 червня 2002 року на ім'я Воронович Мар'яни Василівни, вважати недійсним.

Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Демченко О.М. повідомляє про відкриття спадщини після смерті Бабоска Сергія Костянтиновича, 02.09.1960 року народження, який помер 09.05.2023 року. Спадкоємцем Бабоска Сергія Костянтиновича в строк до 27 грудня 2023 року, необхідно з'явитися до нотаріальної контори за адресою: м. Запоріжжя, вул. Незалежної України, буд. 20, прим. 25, телефон для довідок +380667036699.

Втрачений диплом бакалавра КВ N13080915, виданий Київським національним університетом імені Тараса Шевченка 19.10.2000 на ім'я Терещук Руслани Валеріївни, вважати недійсним.

Втрачений диплом спеціаліста КВ N14879623, виданий Київським національним університетом імені Тараса Шевченка 25.05.2001 на ім'я Терещук Руслани Валеріївни, вважати недійсним.

Приватний нотаріус Криворізького районного нотаріального округу Дніпропетровської області Мариненко В.А. сповіщає про відкриття спадкової справи після смерті Драшко Віри Пилипівни, 15.03.1938 р.н., яка померла 22 травня 2023 року та розшукує спадкоємця за заповітом - Бикову Альону Федорівну, 07.11.1978 р.н. Звертатися за адресою: Дніпропетровська обл., м.Кривий Ріг, вул.Олександра Васякіна, 4/4, тел. 0972688908, 0986291618.

Приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу Ротач Ірина Іванівна, повідомляє про відкриття спадщини після померлого 13.05.2023р. Бормотова Віктора Олексійовича, 22.11.1947 року народження. Всі спадкоємці померлого, Бормотова Віктора Олексійовича, запрошуються до офісу приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Ротач Ірини Іванівни, за адресою: 04050, м. Київ, вул. Білоруська, буд. 5, кв. 18, тел. +38 (066) 166-14-30.

ОГОЛОШЕННЯ

про проведення відкритих торгів (англійського аукціону) з продажу активів АТ "АЙБОКСБАНК"

Номер лоту:	Коротка назва майна в лоті:
G18N025298	Право вимоги за кредитними договорами №15/22 від 13.12.2022, 20/21 від 11.10.2021, що укладені з суб'єктом господарювання
Детальна інформація по лоту: https://www.fg.gov.ua/Lot/170391 Дата проведення аукціону: 15.11.2023 р.	
Місце проведення аукціону:	ЄДИНИЙ КАБІНЕТ - Посилання на перелік організаторів відкритих торгів (аукціонів): https://www.fg.gov.ua/aktiv-i-bankiv/prodazh-aktiviv/informatsiya/organizatori-vidkritikh-torgiv
Час проведення аукціону:	Точний час початку проведення аукціону по лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.safe

■ **1890.** Народилася Зінаїда Тулуб — українська письменниця і перекладачка. ■ **1970.** За нез'ясованих обставин у Василькові трагічно загинула Алла Горська — українська художниця та дисидентка, громадська діячка, одна із засновниць та найяскравіших творчих особистостей покоління руху шістдесятництва, одна з перших представниць андеграунду, діячка правозахисного руху 1960-х в Україні. ■ **2000.** Помер Микола Бідняк — український живописець, графік, іконописець. ■ **2006.** Верховна Рада України визнала Голодомор актом геноциду проти українського народу.

№ 238 (8255) ВІВТОРОК, 28 ЛИСТОПАДА 2023

Сьогодні в Україні без опадів, лише вночі у північно-східних областях та в Карпатах, вдень у західних областях невеликий сніг, на Одещині та Миколаївщині — невеликий дощ. Температура вночі 5—10 градусів морозу. Вдень — 1—6 морозу, на півдні — 3—8 тепла. Вітер південний, 3—5 м/с

У НОМЕР

Намолотили майже п'ять мільйонів тонн зерна на Вінниччині

Хлібороби краю в умовах повномасштабної війни засипали у засіки 4,9 мільйона тонн зернових та зернобобових культур, торік було 3,7 мільйона.

Урожай зібрано на 752 тисячах гектарів, що становить 98 відсотків від загальної площі. Гарно вродила кукурудза: середня врожайність зерна з одного гектара становить 76,8 центнера, що на 20,4 центнера більше, ніж торік. Качанисту ще треба обмолотити на п'яти відсотках від загального клину.

Майже завершили роботи на бурякових плантаціях, солодкі корені викопано на 98 відсотках площі. Загалом зібрали 2455 тисяч тонн цукристих, з яких переробили на заводах 1939 тисяч тонн і зварили 285 тисяч тонн солодкого півку.

Для порівняння, минулий сезон цукровари краю завершили з результатом 360,1 тисячі тонн солодких кристалів.

Такі цифри про роботу хліборобів і цукроварів наведено у повідомленні на сайті Вінницької обласної військової адміністрації.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Питання посилення ППО залишається надактуальним

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За його словами, дефіцит засобів протиповітряної оборони насправді є і в Києві, але «реальні проблеми» захисту з повітря існують передусім в областях, які межують з РФ. Зокрема глава держави назвав Сумську, Чернігівську, а також Херсонську, Дніпропетровську, Черкаську та Запорізьку області. В усіх випадках росія може використовувати для обстрілів не тільки ракети чи дрони, а й зенітні ракетні комплекси С-300/С-400, артилерійські системи тощо. Зеленський повідомив, що про посилення ППО Одещини вже домовилися з партнерами.

Тим часом на фронті, за даними Генштабу ЗСУ (на 27.11), російські війська найактивніше діють на Авдіївському та Бахмутському напрямках. Протягом минулої доби відбулося 63 бойових зіткнення. 25 листопада командував оперативно-стратегічного угруповання військ «Таврія» генерал Олександр Тарнавський повідомив, що ворог зменшив кількість авіаударів на Авдіївському напрямку попри велику активність піхоти. У звіті Інституту вивчення війни зазначається, що росіяни протиснули українські позиції в районі промзони Авдіївки.

Своєю чергою військовий експерт Сергій Згурець, коментуючи в телеєфірі ситуацію на фронті, зазначив: питання відведення нашого гарнізону залежатиме від співвідношення сил та засобів, від реальних загроз для українських оборонців з огляду насамперед на забезпечення.

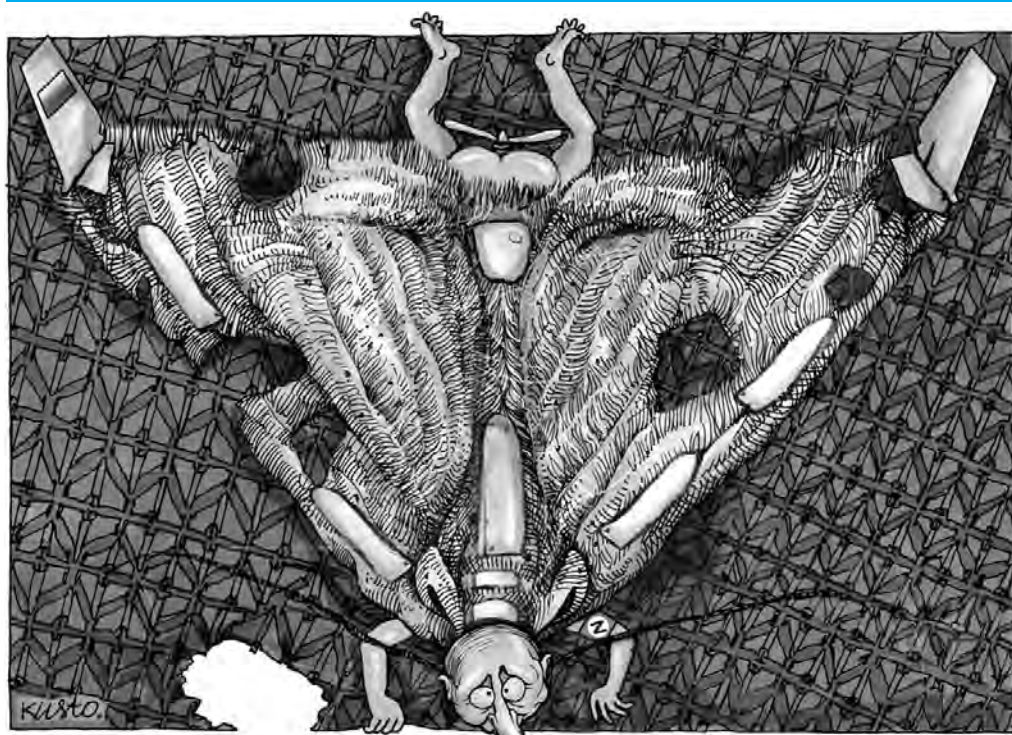
«Ситуація під Авдіївкою залишається складною. Попри погіршення погоди ворог продовжує атакувати. А коли ми говоримо про так звану промку (промисловою зону), це у напрямку від Ясинуватої на південному сході від Авдіївки, де є ґрунтові дороги, то лінія оборони там вважалася достатньо потужною. Але впродовж тривалого часу противник проводив атаки на цій ділянці, і справді є його просування у зону промки. Особливістю цієї ділянки, про це було відомо і раніше, є

те, що там вищий за Авдіївку рельєф, і вихід на ці висоти дає ворогу вогневий контроль на більшій відстані. І там можна очікувати міських боїв через певний час», — сказав Згурець. Він резюмував: поки що всі дії наших частин по периметру Авдіївки спрямовані на утримання цього населеного пункту. Втрати противника колосальні.

Це підтверджує й розвідка Великої Британії, яка вважає правдивими дані українського Генштабу про втрати російської армії у живій силі. У звіті британського міністерства оборони йдеться про те, що протягом останніх шести тижнів втрати росіян побили всі рекорди через наступ на Авдіївку.

Ольга ВІТЕР.

МАЛЮНОК ДНЯ

Міль шахедна.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

СПОРТ

Лідерський тріумфірат

Футбол. Чемпіонат УПЛ. 15-й тур.

24 листопада. «Шахтар» — «Полісся». 0:0. Львів. «Арена Львів». Рефері — Ігор Пасхал (Херсон). Вилучено Танковського, 90+2 (друге попередження).

25 листопада. «Минай» — «Кривбас». 0:1. Минай. «Минай-Арена». Рефері — Олександр Омельченко (Слов'янськ). Гол: Блізніченко, 64. Вилучено Вакулка («Кривбас», 86, два попередження).

«Верес» — «Металіст 1925». 4:3. Рівне. «Авангард». Рефері — Віталій Романов (Дніпро). Голи: Шевченко, 14, Шарай, 36, Дахновський, 64 (п), Гайдучук, 90 — Борячук, 4, Русин, 55, Ткачук, 59. Вилучено Курила («Металіст 1925», 9, фол останньої надії).

«Ворскла» — ЛНЗ. 0:0. Полтава. «Ворскла» імені Олексія Бутковського. Рефері — Денис Шурман (Київська область).

26 листопада. «Динамо» — «Рух». 2:0. Київ. «Динамо» імені Валерія Лобановського. Рефері — Володимир Новохатній (Черкаська

область). Голи: Тимчик, 6, Кабаєв, 43.

«Колос» — «Зоря» і «Олександрія» — «Оболонь» перенесено. Перший — через участь луганців у Кубку конференцій, другий — через негодю.

Команда Юрія Калитвинцева віддала суперникам м'яч ще на початку зустрічі й зосередила увагу на щільній обороні. «Шахтаря» такий стиль гри опонента явно не влаштував. Однак «гірники» не змогли реалізувати чималу перевагу. Поліщуки помилилися лише одного разу, коли всередині першого тайму пропустили ривок Кристьяка до правого флангу карного майданчика під передачу Судаківа з глибини. Але Бойко ліквідував загрозу, не пустивши м'яч, пробитий із гострого кута. Можна пригадати ще й «постріл» здалеку від Степаненка, але й тоді воротар житомирян врятував власні ворота. На жаль, травми не дозволили дограти Коноплі та Макуні. Замість легионера «Полісся» після перерви з'явився Шастал і ледь не в першій атаці дальнім ударом влучив у праву стійку воріт донецчан. То був перший повноцінний момент для житомирян у зустрічі.

Для «Минай» був дебютний поєдинок під керівництвом нового тренера Желько

Любенювича. Найприкріше для закарпатців те, що вони так і завершили першу частину чемпіонату без жодної перемоги. Натомість кривоїркіч закріпилися нагорі турнірної таблиці.

У Рівному гості відкрили рахунок на перших хвилинах. Але невдовзі Курило перед власним карним майданчиком у ролі останнього оборонця збив Дахновського. І майже весь матч харків'яни грали в меншості. «Верес» забив у відповідь і вийшов уперед ще в першому таймі. А одразу після перерви «металісти» встановили рівновагу. І незабаром удруге вийшли вперед. Потім ще раз була нічия. Лише на останній хвилині основного часу господарі забили четвертий м'яч, здобувши вольову перемогу.

Дебютант УПЛ, черкаська команда, зірок з неба не хапає. Але з того часу, як колектив очолив Олег Дулуб, ЛНЗ, мов по зернятку, збирає очки.

Долю матчу в Києві було вирішено ще в першому таймі. Господарі забили два м'ячі.

Рахунок відкрив Тимчик потужним ударом з-за меж карного майданчика. А перед перервою Кабаєв увійшов до карного майданчика львів'ян і ефектно влучив у дальній кут.

Запізніла реакція

Ліга конференцій. Груповий етап. Група В. 25 листопада.

«Маккабі» (Ізраїль, Тель-Авів) — «Зоря» (Україна, Луганськ). 3:2. Голи: Загаві, 45+2, Дор Перец, 46, 60 — Герреро, 71, Горбач, 88.

«Зоря»: Турбаєвський, Снурцін, Жордан (Боль, 66), Батагов, Чурко (Мишньов, 59), Мічин, Антюх, Алефіренко (Горбач, 59), Нагнойний (Бугай, 81), Кирюханцев (Данченко, 81), Герреро. Тренер — Юрій Коваль.

Рефері — Лукас Фендріч (Швейцарія). Бачка Топола (Сербія). ТСЦ Арена. «Гент» — 10 очок, «Маккабі» — 9, «Зоря» — 7.

«Брейдаблік» — 0. «Зоря» поступилася «Маккабі» у перенесеному матчі 3-го туру. На 60-й хвилині умовні господарі вже були попереду 3:0. І здавалося, що у луганчан немає жодних шансів змінити перебіг поєдинку. Але вони стрепнулися і забили два м'ячі у відповідь.

Утім, реакція футболістів «Зорі», на жаль, була запізнілою. Щоб врятувати матч, закінчити його бодай нічиєю, забракло часу.

Нагадаємо, у 4-му турі «Зоря» також поступилася «Маккабі» (1:3).

Українці успішно змагалися в Саудівській Аравії

Скелелазіння. Дві медалі заробили українці на Masters під егідою Міжнародної федерації спортивного скелелазіння (IFSC). Змагання тривали в межах мультиспортивного форуму «Пляжні ігри NEOM» у Саудівській Аравії.

Наша Євгенія Казбекова стала чемпіонкою у боулдерингу. Вона єдина, хто у фіналі зумів подолати усі чотири траси. Ярослав Ткач виборов «срібло» у дисципліні «швидкість».

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Турнірна таблиця на ранок 27 листопада

	В	Н	П	М	О
1. «Кривбас»	9	3	3	27 — 14	30
2. «Дніпро-1»	9	3	2	19 — 11	30
3. «Полісся»	9	3	3	22 — 10	30
4. «Шахтар»	7	4	2	22 — 13	25
5. «Рух»	6	6	3	24 — 18	24
6. «Динамо»	7	1	4	27 — 16	22
7. «Колос»	4	8	2	11 — 9	20
8. «Ворскла»	5	4	6	15 — 23	19
9. «Чорноморець»	6	1	6	21 — 16	19
10. ЛНЗ	4	5	6	14 — 17	17
11. «Металіст 1925»	4	3	7	15 — 19	15
12. «Оболонь»	3	4	7	10 — 20	13
13. «Олександрія»	3	4	7	8 — 18	13
14. «Верес»	2	5	7	14 — 23	11
15. «Зоря»	2	4	6	13 — 17	10
16. «Минай»	0	6	9	6 — 24	6

Відповідальні за підготовку номера: Віталій СУДДЯ, Вікторія КРАСНЮК.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 40 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15, www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 91313
Видавець — Державне підприємство «Редакція газети «Голос України», 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-73; відділ реклами — 503-61-92;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

